

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Títol: Quins són els impactes de l'escoltisme?

Autor/a: Jana Gallofré Suari

Tutor/a: Anna Tarrés Vallespí

Data: 31 de gener de 2019

Grau en: Sociologia

ÍNDEX

1. Introducció	4
1.1. Justificació de la problemàtica	4
1.2. Problemàtica	4
2. Marc teòric	5
2.1. Estat de la qüestió	5
2.2. Model d'anàlisi	9
2.3. Metodologia	11
3. Resultats	11
3.1. Anàlisi de les enquestes	16
3.2. Anàlisi de les entrevistes	22
4. Discussió dels resultats	22
5. Conclusions	24
6. Bibliografia i Webgrafia	26
7. Annexos	29
7.1. Explicació del mètode	29
7.2. Dades recollides	35
7.3. Model d'enquesta	36
7.4. Perfil de les entrevistes	40
7.5. Guió de les entrevistes	41
7.6. Transcripció de les entrevistes	43
7.7 Codificació de les entrevistes	81
8. Agraïments	89

1. INTRODUCCIÓ

1.1. JUSTIFICACIÓ DE LA PROBLEMÀTICA

L'educació en el lleure té un gran pes a Catalunya, a més a més comptem amb una gran diversitat d'entitats de lleure i aquestes queden repartides al llarg de tot l'any i també en tot el territori. Segons comenta Laura Pinyol (2015) en el seu article al Diari *"Ara"*, més de 220.000 infants i joves participen durant l'estiu en activats com casals, colònies, acampades, camps de treball o rutes. Això ho fan possible les 700 entitats que promouen el lleure sense ànim de lucre i per tant hi hauria uns 10.000 educadors voluntaris educant. Parlem doncs, de xifres importants i per tant cal considerar l'educació en el lleure un fenomen rellevant a la societat Catalana.

A més a més des d'una perspectiva parlariem d'una educació que aparentment, lluita dia a dia amb l'exclusió social i la pobresa. Però paradoxalment Laura Pinyol (2015) comenta que es calcula que el 50% dels infants de les famílies més vulnerables no participen en cap classe d'activitats de lleure.

Així doncs, es planteja una problemàtica com paradoxalment entitats que potencien valors de solidaritat, cohesió de grup, la no discriminació per diferències de cap tipologia... els col·lectius marginals de la nostra societat no hi són presents.

1.2. PROBLEMÀTICA

L'escoltisme un moviment mundial que realitza educació en el lleure, el qual va ser fundat per Robert Baden Powell l'any 1907. En l'actualitat les seves bases són que es tracta d'un moviment auto governat, independent i no partidista, amb un mètode propi la seva base és voluntària i l'accés al moviment estar obert a totes les persones indiferentment del seu origen.

La problemàtica que em plantejo és com l'escoltisme el qual té un discurs trencador, en tant que potencia la cooperació, la solidaritat, intenta eradicar els prejudicis de la nostra societat de qualsevol tipologia però tot i així sovint sembla que no aconsegueix, en veure'n els resultats, trencar amb algunes lògiques socials que fan referència a la reproducció social. Tot i que semblen ser contràries a la ideologia progressista que defineix l'escoltisme però que aquest sovint perpetua.

2.MARC TEÒRIC

2.1. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

A Catalunya hi trobem més de dos-cents caus escoltes i guies, una tasca que es porta a terme gràcies a més de 3.000 caps els quals dediquen el seu temps lliure de forma totalment voluntària i per tant no remunerada. Els agrupaments són espais d'intercanvi, espais per nodrir-se d'experiències però també d'actituds i aptituds. Amb l'objectiu de dotar a l'individu de llibertat, igualtat i justícia.

Educar per a la transformació social és un dels grans objectius de l'escoltisme. Però no només de l'escoltisme sinó també de tota una xarxa d'assemblees i entitats que comparteixen aquesta visió esperançadora del futur.

Un futur amb perspectiva de canvi basant-se amb ideologies com una vida menys consumista i menys egoista, ideals feministes i en general de respecte per tots els col·lectius desfavorits tal com exposa Txé Gasch a l'article de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya sobre la transformació social.

Des d'una perspectiva de la Sociologia de l'educació cal fer referència a Bourdieu. El qual juntament amb Bernstein (1990) a la seva obra: "*Poder, educación y consciencia*" desenvolupen la teoria de la Reproducció Social en el Sistema Educatiu però que podem equiparar en el cas de l'educació en el lleure.

Bernstein (1990) en "*Poder, educación y consciencia*" es centra en el llenguatge com a mitjà pel qual els individus interioritzem l'ordre social, fa una distinció entre dos codis que varien segons la classe social a la qual pertanyen les famílies i explica com el sistema educatiu institucionalitza els codis de les classes mitjanes benestants.

Identifica dos tipus de codis: el codi restringit i el codi elaborat el qual faria referència al que s'usa en l'educació que consta de vocabulari més ric i frases més completes. Així els infants de classe mitjana en estar a l'escola o en formar part d'entitats del lleure troben una continuació de codi respecte al que s'usa a la llar i el que es troben en el seu dia a dia. Per contra, els infants de classe treballadora es veuen amb més problemàtiques per entendre i interpretar la informació que se'ls hi transmet en espais educatius, fet que sovint es tradueix en un malestar pels infants.

Bourdieu(1997) a "*Razones prácticas*" ens presenta les diferents tipologies de capitals que una persona té, el més rellevant és el capital cultural el qual fa referència a un tipus de coneixement que té una persona i que en una societat jerarquitzada li dóna un estatus més alt o més baix en funció d'aquest. Un capital cultural que les institucions com l'escola perpetua i valora amb diferent grau, així doncs podríem afirmar que els infants que formen part de l'escoltisme el qual defensa uns valors i unes creences que corresponent a un cert capital cultural, ve reforçat per la família i per les escoles on aquests infants són educats dia a dia.

Cal fer pal·les doncs que les persones no són independents al context i que per tant tots els tipus de capitals estan relacionats i s'influencien entre si. El capital econòmic segurament en una societat on regna el sistema capitalista potser és el que més determina a la persona i a partir d'aquí la persona tindrà la capacitat d'accedir a una sèrie de recursos culturals i socials i a relacionar-se amb una tipologia de persones que també sustenten aquest seguit de coneixements i hàbits. Creant així un *habitus* concret que conforma tot un seguit d'estructures socials interioritzades, esquemes de percepció, pensament... Que genera i estructura pràctiques culturals i socials. Un *habitus* que farà que la persona se senti còmode i respectada en uns espais i alhora incòmode en d'altres. Per norma general els humans ocupem aquells espais que ens fan sentir còmodes i per tant no és qüestió de casualitat que un infant formi part o no d'un agrupament escolta.

A tall de conclusió, Bourdieu (1997) a "*Razones prácticas*" afirmava que tota relació pedagògica és una relació on s'exerceix violència simbòlica, donat que com Bernstein (1990) a "*Poder, educación y consciencia*" també afirmava que és una relació que comporta relacions de poder i control social.

Entrant ja més en la nostra realitat social, a Catalunya. Tenim un teixit social molt plural amb una gran diversitat fet que provoca que el lleure s'hi hagi d'adaptar i posicionar-s'hi. Així doncs, tal com recull l'Informe sobre el dret al temps lliure educatiu del Síndic de Greuges de Catalunya (2014) cal que el lleure educatiu disposi d'igualtat d'oportunitats. Millorant també els criteris d'equitat i d'igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació però també en les activitats de lleure educatiu on hi ha fortes desigualtats, per tal d'evitar així l'exclusió social en aquests espais.

Endinsant-nos amb l'educació en el lleure, Txus Morata (2015) en el seu article a *Xarxanet* destaca el paper que aquesta té a l'hora d'aportar un conjunt de valors i competències que aporten a l'infant eines de socialització, coneixement i organització que podran aplicar al llarg de la seva vida individual i a l'àmbit comunitari. Procés que es realitza a través del joc, una cosa que podria semblar molt simple va molt més enllà i aporta als infants i joves: motivació, estímul, reflexió i comunicació; ítems doncs que configuren tots ells la pedagogia del joc. De manera que es transmeten valors, actituds i coneixements a través d'aquest.

Pel que fa als trets principals de les entitats de lleure trobem que són els següents, tal com exposa Rafael Ruiz (2012) en el seu article a la Revista d'Intervenció Socioeducativa: la intencionalitat educativa basada en un projecte educatiu, el desenvolupament de l'activitat en un temps i espai fora del temps d'activitats obligatòries, el paper clau dels infants en les activitats, l'eix de treball és el grup, voler educar en valors i oferir alternatives creïbles, interrelació amb l'entorn de forma significativa, promou la participació dels infants en l'entitat però també en altres espais i finalment que les activitats són sense afany de lucre cosa que s'escapa del model hegemònic capitalista de la nostra societat.

Per entrar més a fons en la definició de l'escoltisme¹, em basaré amb la definició que Eduard Vallory (2012) a la Revista d'Intervenció Socioeducativa exposa: *"L'escoltisme és un moviment educatiu de i per a nois i noies, autogovernat, independent i apartidista, de caràcter voluntari, i obert a tots sense distinció d'origen, nacionalitat, raça o creença, d'acord amb una finalitat i principis compartits i un mètode propi. "*

¹ Per a més informació, consultar l'apartat 7.1 de l'Annex, que correspon a la pàgina 29.

2.2. MODEL D'ANÀLISI

HIPÒTESIS

1- Les famílies de classe social mitjana-alta tendeixen a portar els seus fills o filles a agrupaments escoltes rebutjant altres entitats de lleure.

2- Els fills i les filles de classe treballadora rarament formen part dels agrupaments escoltes, sinó que formen part d'altres entitats de lleure o bé de cap.

3- La mateixa estructuració de l'escoltisme exclou a les classes treballadores de formar-ne part.

4- Les persones que no tenen un capital cultural de classe mitjana no formen part de l'escoltisme, o si més no n'acaben marxant per incomoditat.

5-L'escoltisme genera transformació a l'àmbit social i individual als infants i els joves que hi participen, en tant que desenvolupen habilitats socials com la companyonia, el sentit crític, l'autonomia... entre d'altres.

CONCEPTES CLAU

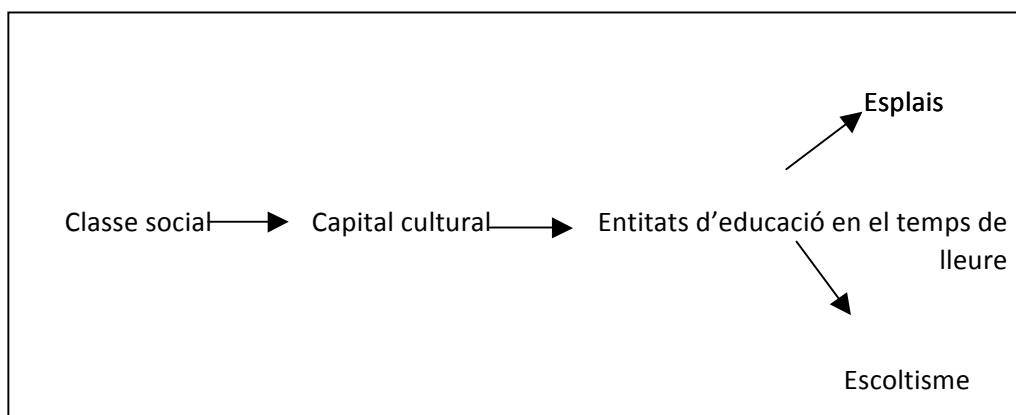
Classe social: segons la definició de Weber la societat es caracteritza per conflictes de poder i recursos. Dins de les diferents classes socials trobem: classe alta el percentatge més baix de la societat, es compon per persones amb alta quantitat de recursos econòmics i gran poder. Seguidament trobem la classe mitjana: abraça moltes situacions ocupacionals de classe i d'estatus és on trobem la majoria de la població en societats industrialitzades. Després trobem la classe treballadora: és la classe que més s'ha reduït i respon a les persones que realitzen treballs manuals.

Finalment trobem la infraclasse que seria el segment de població que no forma part de cap classe social perquè no té les necessitats bàsiques cobertes. Provocant això que siguin un segment de població marginal.

Educació en el lleure: basant-me en la definició del Departament de Treball, Afers Socials i famílies es tracta d'un conjunt d'iniciatives, moviments i experiències que els infants i joves porten a terme en el seu temps lliure amb una perspectiva pedagògica que queda fora del currículum escolar i de l'àmbit familiar. Dins del lleure hi ha gran varietat d'entitats com federacions, esplais, agrupaments escoltes i fins a empreses amb ànim de lucre que també s'hi dediquen.

Cada identitat té una manera de funcionar diferent i també una ideologia i una perspectiva educativa diferent però totes elles comparteixen l'objectiu d'educar.

Escoltisme: segons la definició d'Escoltes Catalans és un dels moviments de l'educació en el lleure que va ser fundat per Robert Baden -Powell que treballa amb valors com: l'auto coneixement i l'autonomia personal, l'esperit del treball en equip i la vida a l'aire lliure serien uns dels més importants.

2.3. METODOLOGIA

Aproximació quantitativa i tractament de dades quantitatives com a indicador de classe social, tractant-se dels infants dels diferents agrupaments escoltes dins la Demarcació de Girona i dins el moviment de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya que accedeixen als agrupaments amb una ajuda econòmica.^{II}

Seguidament es durà a terme la realització d'enquestes les quals seran administrades a les famílies de l'agrupament escolta Nostra Dona del Tura, per tal de veure quina relació tenen aquestes amb el mètode escolta. Finalment es realitzaran tres entrevistes semi estructurades a responsables pedagògics del moviment escolta.

El qüestionari utilitzat, els perfils dels entrevistats, el guió de les entrevistes, les transcripcions d'aquestes i la codificació es troba a l'annex en aquest ordre.

3. RESULTATS

3.1. ANÀLISI DE LES ENQUESTES

Número d'enquestes: 30 famílies han respost d'un total de 62 famílies

Realitzades a través de Google enquestes.

Enquestats: famílies de l'Agrupament Nostra Dona del Tura d'Olot.

Pel que fa al perfil de les persones que han respost l'enquesta es troba un fet significatiu donat que de les 28 famílies que han respost 23 d'elles són persones que s'identifiquen amb el gènere femení, així doncs les mares dels infants o joves. La resta han contestat que s'identificaven amb el gènere masculí.

^{II} Veure dades a l'apartat 7.2 de l'Annex, pàg. 35.

Fet que es podria identificar amb el desigual repartiment de les tasques de cura i els temes relacionat amb els fills/es que sovint són tasques que recauen a les dones en tant que estem en una societat cishetero-patriarcal la qual assigna directament una sèrie de preocupacions i responsabilitats a les persones segons el seu gènere.

En preguntar pels motius que porten a les famílies a apuntar als seus infants o joves a formar part de l'agrupament escolta trobem que de 30 persones que han respost 12 posen èmfasi en els valors que des del cau es transmet als seus fills i filles. És curiós el fet que en les respostes no especifiquen les famílies quina tipologia de valors sinó que els donen per descomptat i per tant no és que donin més importància a uns o altres sinó a un conjunt de valors. Podríem parlar doncs d'una cosmovisió específica que l'escoltisme aporta als infants i joves, una sèrie d'actituds i maneres de fer que des de l'escoltisme es consideren bàsics. I que encara que aquests no s'especifiquin a l'inici de curs ni les famílies en tinguin una llista es troben implícits en la visió social de l'escoltisme.

Dins les motivacions també es troba que es fa èmfasi en el respecte per la natura i el contacte amb aquesta, valor principal que com ja he esmentat en el marc teòric el mètode escolta intenta potenciar a l'hora de treballar pedagògicament amb els infants i joves.

Troblem també que es destaca la importància de formar part d'un grup i créixer a nivell individual i a nivell col·lectiu dins un grup, generant així el sentiment de pertinença una necessitat que tenim els éssers socials i que es considera clau per la socialització dels infants. Donada la importància que es dóna al grup i el gran treball que es porta a terme perquè tots els infants i joves se sentint a gust amb el seu grup i se'l sentint com a seu com si els pertanyés.

Finalment el motiu que en última instància cal destacar per les 3 manifestacions que ha tingut és que els familiars ja havien pogut gaudir amb anterioritat de l'experiència de formar part d'un agrupament escolta i per tant des de l'aprenentatge i des del component emocional defensen que volen que els seus fills i filles tinguin l'oportunitat de viure el mateix que ells van poder viure a través de l'escoltisme.

En preguntar sobre els coneixements del mètode, cosa que pren relació amb l'anterior pregunta de les motivacions, ens trobem que curiosament hi ha persones que o bé no responen o bé la majoria responen que tenen pocs coneixements d'aquest. Però a més a més paradoxalment en fer una valoració del mètode les 27 persones que l'han respost l'han valorat positivament. Fet que denota que l'opinió dels familiars sovint no és una opinió sustentada en coneixements i en fets sinó en una idea preestablerta del que és i del que es fa des de l'escoltisme. A més a més les persones que s'atreveixen a mostrar els seus coneixements torna a fer èmfasi en els valors com a idea general i poc definida de l'escoltisme. Només 5 respostes de 26 mostren realment tenir coneixements i una d'elles exposa els pilars de l'escoltisme; creixement personal, país i compromís. I una altra d'elles exposa que ha realitzat formació de caps en el seu moment i ha fet també monogràfics dins l'escoltisme.

Fent referència a la valoració que fan les famílies sobre la figura del cap es considera 100% positiva en totes les persones que han respost la pregunta. A l'hora de donar-los la paraula i poder opinar sobre què els agradaria que es treballés la majoria de respostes són de satisfacció amb allò que ja es treballa. Però un aspecte que destaca com el que surt en 3 opinions diferents és treballar les emocions i la gestió d'aquestes. Per tant un reforç en la part d'educació emocional dels infants i joves.

Altres aspectes que suggereixen per treballar des de l'escoltisme i que troben a faltar en concret a l'Agrupament en qüestió són: el reciclatge, la música, el contacte amb altres caus, la sexualitat i els moviments socials

En entrar a valorar els canvis que l'escoltisme aporta a l'infant o jove trobem que 22 persones de 28 respostes consideren que han notat un creixement personal en la persona en qüestió des que forma part de l'escoltisme. En preguntar pels aspectes trobem varis: El que més es manifesta és l'autonomia que els hi aporta sobretot en les rutes i els campaments que els infants es troben en situacions que han d'afrontar i que no hi ha un referent matern o patern que els sustenti en tot moment.

Un altre aspecte és el canvi d'actitud en vers les persones, donat que han adquirit més seguretat i autoestima valorant doncs que han pogut adquirir eines de comunicació a través de les dinàmiques i activitats.

En valorar l'escoltisme com a un aspecte de la vida dels infants, totes les persones que han respost consideren que el seu fill o filla estar vivint experiències que si no formés part de l'agrupament no viuria, a més a més en preguntar si l'escoltisme aporta eines que els infant i joves no reben enlloc més les respostes són 28 de les quals 15 responen que sí. I quan ho comparem amb altres extra-escolars 22 de les 28 respostes fetes opinen que l'escoltisme aporta aspectes que les altres extra-escolars no aporten. Per tant, hi ha la visió de l'escoltisme com quelcom que t'aporta canvis vitals i que va més enllà de l'espai i temps en el qual es duen a terme activitats, sinó que canvia aspectes de la persona.

Fet que fa de l'escoltisme un moviment de vida com algun enquestat exposa a l'hora de comparar-lo amb altres extra-escolars.

A l'hora d'especificar quins són els aspectes que les altres extra-escolars no aporten a l'infant o jove trobem: una gran èmfasi en la convivència entre persones i el respecte a la natura que se'ls hi educa als infants. Un seguit de respostes a destacar són, d'una banda dues que fan referència al fet que els caps són persones joves no expertes però molt properes als infants i s'impliquen de forma voluntària.

Finalment l'última idea que es recalca també en algunes respostes és que propaga valors útils per la societat, aportant doncs aquest component transformador i de canvi social que propaga l'escoltisme socialment.

En preguntar per aspectes negatius que els fills o joves formin part de l'agrupament escolta, hi ha algun aspecte logístic en tant que els caus es fan el dissabte a la tarda i per tant suposa un esforç d'organització per les famílies els caps de setmana. També es suggereix que els caps podrien ser més grans perquè en alguns aspectes es nota que falta experiència per la gestió d'alguns aspectes.

Tot i això en general no hi ha cap aspecte que com a referents dels seus fills i filles considerin erronis per a ells o elles. Fet que denota de poc esperit crític i decert conformisme amb l'activitat. Cosa que entra en contradicció amb algunes de les opinions que defensen que és un estil de vida i que ho defineixen com quelcom molt decisorí a la vida de les persones.

Però per altra banda no hi ha capacitat d'anàlisi i d'autocrítica, sinó que sembla que se segueix per tradició generacional en alguns casos, en d'altres per interès però un interès que no estar fonamentat amb un coneixement sòlid sobre l'escoltisme.

3.2. ANÀLISI DE LES ENTREVISTES

Entrant a l'anàlisi de les persones entrevistades, el primer aspecte que caldria destacar és quan se'ls demana, a 3 persones de contextos diferents però que tots han format part de l'escoltisme, que defineixin amb una paraula escoltisme les 3 persones parlen de transformació o transformador.

Fent èmfasi a l'element de canvi vital que suposa formar part o no de l'escoltisme, fent pal·les que és quelcom que durà per sempre i que deixa molta empremta. Fet que sustenten també els 3 entrevistats que provoca que s'estableixin unes diferències entre persones que han format part de l'escoltisme i les que no.

Fet que es relaciona amb una qüestió de trets identitaris de la persona, la Paula una de les entrevistades comenta: "Hi ha infants joves que a vegades ho comenten que noten diferències amb les relacions o els vincles que estableixen amb persones que han compartit també aquest espai d'escoltisme i les que no..."

Una mostra doncs de com l'escoltisme aporta als infants i joves una sèrie de trets que fan que aquest es pugui sentir diferenciat de persones que no han viscut dins l'escoltisme, fet que en Robert un altre dels entrevistats comenta que també es troben diferències a l'àmbit laboral on es percep la diferència a l'hora de treballar, en el lleure, de les persones que han format part de l'escoltisme i les que no.

En preguntar-los sobre quina tipologia de famílies formaven part dels agrupaments escoltes a nivell Català, les respostes també van ser clares i compartides entre les tres persones entrevistades. Les quals van definir que les principals tipologies de famílies que hi havia als agrupaments Catalans eren famílies de raça blanca i d'una classe acomodada.

Fet que s'identifica com una contradicció en tant que s'exposen valors que a la realitat no es poden portar a la pràctica dins els agrupaments, ja que és una diversitat que no existeix. Entre les causes que explicarien per quins motius no s'arriba a famílies de classe treballadora trobem diferents motius plantejats pels entrevistats. D'una banda trobem que una de les entrevistades, la Cristina ho identifica com una mancança fruit d'una rigidesa en la nostra manera de funcionar i la incapacitat d'adaptar-nos.

Fet que potser altres entitats de lleure com els esplais sí que la tenen i això els permet arribar a una altra tipologia de famílies.

Per exemplificar la rigidesa de l'escoltisme l'entrevistada exposa aquest exemple, el dia dels caus que són dues hores als dissabtes a la tarda, és un dia que potser no és el que les famílies treballadores no els hi és favorable sinó que potser ho és més les tardes entre setmana. Però l'horari del cau no s'ha replantejat i no s'ha canviat en cap cas i l'entrevista dubta si realment hi hauria voluntat d'assumir el canvi en cas que es proposés.

Donat que segons l'entrevistada els caps també segueixen el model d'una classe acomodada donat que poder fer cap els dissabtes a la tarda és una mostra que aquest cap no ha de treballar i per tant té temps per dedicar a accions voluntàries com el cau. I explica per experiència personal que quan ha sigut cap en la seva trajectòria amb algú que treballava han hagut de fer esforços entre tots perquè funcionés. Ja que va en contra del propi funcionament dels agrupaments. Un aspecte que destaca també la Cristina és com el discurs de l'escoltisme sovint també es veu oposat a les prioritats de la classe treballadora. Tot i això, l'entrevistada defensa que no és amb voluntat sinó que ho reproduïm sense adonar-nos-en.

En la mateixa línia l'altra entrevistada exposa que no sap del tot els motius pels quals no s'arriba a tothom des de l'escoltisme, planteja diverses problemàtiques que podrien influir-hi d'una banda la difusió la qual potser no s'està portant a terme correctament, fet que provoca que hi hagi famílies que puguin pensar que per recursos no hi poden accedir quan realment hi ha tot un seguit d'ajudes. La segona problemàtica que exposa és una mera qüestió d'identificació amb el grup, en tant que ens movem en espais on ens sentim identificats perquè hi ha persones del nostre perfil social.

Fet que provoca que hi hagi persones que no intentin accedir-hi per la distància social que consideren que hi ha amb les persones que en formen part i per tant és un peix que es mossega la cua.

A més a més exposa que sí que hi ha experiències actualment d'agrupaments que intenten apostar per la diversitat social i treballen conjuntament amb Serveis Socials per tal d'incloure infants i joves en risc d'exclusió social, però això en tot cas es fa com a col·laboració i és fruit d'una voluntat social de les persones que hi ha al darrere però no és quelcom espontani.

Pel que fa al tercer entrevistat, fa referència a causes més estructurals i històriques a l'hora d'intentar exposar les raons per les quals són infants i joves de classe mitjana els que formen part de l'escoltisme Català. Considera que és una qüestió que històricament qui ha tingut l'oportunitat de destinar temps a activitats no productives sempre han sigut les classes benestants. En aquest cas l'entrevistat considera que el fet que explicaria que des dels espais s'embarqui a més diversitat seria perquè aquests han tingut més relació amb l'administració la qual li ha sigut més fàcil patrocinar-los com a entitat de lleure.

Entrant més en l'impacte social i individual de la persona en haver format part de l'escoltisme és important remarcar diferents aspectes.

Les tres persones entrevistades destaquen dues tipologies de transformació a nivell individual i a nivell col·lectiu en tant que som éssers socials. Confien que el paper de l'escoltisme és canviar persones per generar consciència col·lectiva a partir de les persones que en surten repercutides. La Cristina, una de les entrevistades exposa: *"A mi m'encantaria que tots els nens anessin al cau"*.

Tot i això les dues entrevistades exposen que en general no s'és conscient del paper i de la gran força que té l'escoltisme com a eina transformadora, sinó que en molts casos els caps actuen per inèrcia. Entrant més en l'impacte social, la Paula exposa com pots modificar simplement les conductes dels infants i joves d'aquell entorn o bé pots fer xarxa i relacionar-te i fer projectes amb altres entitats generant així capital social pel barri o municipi. En Robert aportant un toc de realisme exposa: *"Nosaltres a vegades ens pensem que som molt importants i que tothom ens mira, que som importants sí però no som el melic del món..."*.

Una manera de restar-li importància a l'impacte i al paper que té l'escoltisme que es contraposa sovint amb el que des de dins es pensa que es té. Conclou dient que les relacions que hi ha entre les persones dependran del context i de les circumstàncies de cada agrupament escolta.

Fet que ens porta a parlar del coneixement que hi ha del mètode, tant respecte als caps com respecte a les famílies. Pel què fa als caps els 3 entrevistats mostren poca confiança amb el coneixement que els caps tenen del mètode escolta en termes generals, l'entrevista ho mostra així: *"No! Per això estic a l'escola de Formació..."* Una de les entrevistades, la Paula explica que considera que s'està fent escoltisme i està sent útil però que creu que s'està perdent part de la potència que realment té l'escoltisme.

Donada la desconeixença que es té del mètode. L'altre entrevistat, intenta anar una mica més enllà i considera que la causa del desconeixement dels caps és per la visió del temps que tenen.

Exposa que la visió consumista s'ha imposat també en les experiències i que els joves s'han transformat en simples consumidors d'experiències.

A més a més parla de la capacitat d'esforç la qual creu que s'ha perdut també a causa del sistema Capitalista. Un seguit d'arguments que correspondrien a una visió que respondria a la lògica que adopten els Postmodernistes.

Fent referència al coneixement de les famílies del mètode, els 3 entrevistats comenten que és obvi que si els caps no tenen prou, les famílies tampoc.

S'estableix la distinció entre les famílies que han sigut escoltes algun dels membres i per tant tenen coneixement i les famílies que no que els hi costa més d'entrar-hi. Un dels entrevistats exposa una idea important que és: *"Penso que els hi costa d'entendre perquè el mètode està fet per ser viscut i no explicat"*. Reforçant així la base del mètode que és la pedagogia activa, aprendre a través de l'experiència. En general solen ser famílies doncs que troben que el seu fill o filla està bé i per tant confien. Però tal com exposa la Cristina: *"Al final la manera de fer la transmet per identitat i per tant arriba d'alguna manera"*.

Una aportació que es considera interessant és la que fa en Robert, en parlar de la visió socialment que es té de l'escoltisme la qual sovint no es correlaciona amb la que tenim a nivell més teòric i pedagògic. Dient: *" Socialment seguim sent els que portem el mocador i toquem la guitarra"*.

Es podria dir que és una visió molt simplificada de la realitat, la qual resta importància i valor a tot el treball pedagògic de l'escoltisme.

En demanar als entrevistats els aspectes més rellevants del mètode, una de les entrevistades destaca que aporta autonomia. Ja que amb la pedagogia activa es veuen obligats a "*buscar-se la vida en algunes situacions*" tal com exposa la Cristina. Però això sovint es veu impossibilitat perquè es produeix una sobreprotecció per part de les famílies i no es deixa que desenvolupi la capacitat d'esforç.

Un altre aspecte que destaquen els entrevistats sobre el mètode és la capacitat del pensament crític. També destaquen elements com la intel·ligència emocional i relacional, sobretot en la gestió de conflictes es considera per una de les entrevistades un coneixement clau en la nostra societat. Un dels temes que es fa èmfasi que caldria incidir més és a l'hora de respectar l'entorn i la interacció amb aquest, ja que sovint es fan sortides o campaments en llocs amb un gran interès ambiental però aquest no es treballa.

El respecte cap a la diversitat de qualsevol mena, els infants aprenen que ningú és inferior per ser diferent. Fet però que es veu sovint obstaculitzat d'assimilar donat que els caus no són grans espais de diversitat social i per tant seria un dels elements que costa portar-lo a la pràctica. També com a element clau del mètode en destaca el compromís, en una societat on segons en Robert sembla que les persones cada vegada siguin menys capaces de comprometre's.

Finalment l'últim aspecte rellevant a comentar és el rol del cap que els diferents entrevistats estan tots d'acord en el fet que ha de ser un paper d'acompanyant, el cap ha d'estar allà com a suport. Però el focus de protagonisme mai pot recaure en el monitor, sempre ha de ser tot en funció de les necessitats i els interessos dels infants i joves dels quals cal dotar-los d'eines per tal que els sàpiguen identificar.

Els entrevistats consideren que als caps els hi falta consciència del gran paper que tenen i que cal que siguin crítics en tot moment i que siguin conscient que estan exercint exemple com a referents educatius.

Fet que sovint no sembla que alguns caps tinguin gaire clar segons les opinions dels entrevistats i que la causa que hi troben és que els caps són massa joves donat que els falta recorregut.

4. DISCUSSIÓ DE RESULTATS

Respecte a les limitacions de la recerca, cal comentar que l'estructura de les enquestes no permet establir una correlació amb l'estatus cultural de les famílies que responen. Fet que hauria aportat més riquesa a la investigació però que per qüestions de disseny no s'ha pogut arribar a aquesta informació.

Per tant, la majora d'hipòtesis s'avaluen només amb el coneixement aportat per les tres persones entrevistades, la qual cosa posa en dubte la fiabilitat de la informació donada la poca representació que això suposa.

En intentar comprovar quines hipòtesis s'han pogut validar o refusar i quines no, trobem d'una banda la primera la qual aportava que són les famílies de classe mitjana-alta les que porten els seus fills i filles a agrupament escoltes tot rebutjant-ne altres entitats de lleure. Segons les referències aportades per les persones entrevistades, quedaria validada la hipòtesi en tant que queda palès que són la principal tipologia de famílies que conforma els agrupaments de l'escoltisme Català.

En referència a la segona hipòtesis la qual exposa que els fills i filles de la classe treballadora rarament formen part d'agrupaments escoltes, sinó que solen formar part d'altres entitats de lleure o de cap.

En aquest cas quedaria també validada en tant que aquesta tipologia de famílies en queden exemptes per diferents motius plantejats en l'anàlisi de la informació recollida i per contra aquestes famílies tendirien més a assistir a esplais. Una altra entitat de lleure que no es defineix tant per la seva vessant pedagògica com és l'escoltisme però que també educa amb el lleure. Fet que remarca certes mancances de l'escoltisme a l'hora de fer-se visible de cara a les famílies i planteja el handicap que es propaguin una tipologia de discurs progressista, però a la realitat no es pugui aplicar aquest discurs per falta de diversitat social.

Respecte a la tercera hipòtesis la qual fa referència al fet que la mateixa estructuració de l'escoltisme exclou a les classes treballadores de poder-ne formar part, quedaria validada en tant que s'expressa de forma rígida i poca predisposició al canvi.

La qual va directament lligada amb la següent hipòtesi la qual exposa que les persones que no tenen un capital cultural de classe mitjana no formen part de l'escoltisme. Parlaríem que el model i la mateixa estructuració fixa de l'escoltisme és reproductora d'unes dinàmiques i costums de classe mitjana i que per tant responen a cert capital cultural, excloent així a famílies de classe treballadora de poder-ne formar part. L'escoltisme té un mètode i una manera de funcionar amb unes característiques definides que fa que les persones s'hi hagin d'adaptar i no al revés. Adaptant-se a un model de rutina de classe benestant en tant que els mateixos caps que porten a terme la tasca pedagògica, formen part del mateix estrat social.

L'última hipòtesi la qual diu que l'escoltisme genera transformació a l'àmbit social i individual als infants i els joves que hi participen, en tant que desenvolupen habilitats socials com la companyonia, el sentit crític, l'autonomia... entre d'altres.

Quedaria també validada en tant que tant les famílies enquestades com els responsables pedagògics entrevistats destaquen que el mètode a través de la pedagogia activa intenta transmetre aspectes d'aquest caire per tal de realitzar transformació a nivell individual, la qual serà compartida i passarà a ser col·lectiva.

5.CONCLUSIONS

A tall de conclusió, trobem diferents aspectes per concloure la recerca. A través d'una de les idees plantejades en el marc teòric, es faran diferents crítiques i desconstruccions. Una idea que val a dir que planteja un tipus ideal d'escoltisme però que no s'ajusta del tot a la realitat actual.

Eduard Vallory (2012) exposa:

"L'escoltisme és un moviment educatiu de i per a nois i noies, autogovernat, independent i apartidista, de caràcter voluntari, i obert a tots sense distinció d'origen, nacionalitat, raça o creença, d'acord amb una finalitat i principis compartits i un mètode propi".

Un primer aspecte important a comentar seria la falta de coneixement en general que hi ha del mètode escolta i com això provoca que perdi força i potencial, a l'hora de ser aplicat. Una força però, que realment els interessats en rebre'l, com serien les famílies i els infants i joves realment tampoc coneixen perquè no s'està duent a terme i per tant la desconexença no queda problematitzada.

Però sí que és un problema i un punt a fer front pels responsables pedagògics de les diferents entitats de l'escoltisme Català, ja que veuen que el seu impacte transformador tant en l'àmbit de l'infant o jove com en l'àmbit social està disminuït per aquest motiu.

S'està actuant a partir d'una visió general i simplificada del mètode i se segueix fent per inèrcia en molts agrupaments però amb poca base de consciència, asseguren els entrevistats.

Fet que denota de poca crítica i revisió per part dels diferents agrupaments, una de les entrevistades ho comenta que li sobta que el mètode després de tants anys segueix sent el mateix tot i les adaptacions que cada agrupament fa al seu context social.

A més a més però fent referència a l'impacte social, aquest es veu també obstaculitzat pel fet que l'escoltisme no arriba a tots els estrats socials de la societat. Si no que bàsicament és una educació alternativa que arriba només a classes benestants i per tant en termes de classe social podríem dir que segueix perpetuant l'ordre establert.

Tot i això, caldria posar en qüestió l'opinió dels entrevistats els quals consideren que això passa de forma no buscada però paradoxalment si que són capaços de presentar canvis per tal que això no passés. Per tant potser és que s'ha adoptat una posició de comoditat que ja és favorable el moviment en sí i que caldria llavors acceptar que només es vol fer un treball pedagògic amb una tipologia d'infants i no amb tot el conjunt d'infants. Però socialment val a dir que no seria una posició del tot ben valorada, tot i que si realista i conseqüent. Ja que fins i tot les persones entrevistades, com a una mostra de les persones que formen part dels àmbits pedagògics de les diferents entitats, accepten que és absurd sovint parlar de segons quins aspectes com la diversitat en un context on aquesta no té cabuda.

Un altre aspecte que li resta força a l'escoltisme és el fet que fins ara el distingia de totes les altres propostes educatives, la pedagogia activa. Un aspecte però que ara fins i tot s'ha institucionalitzat i s'està duent a terme a l'anomenada: *Escola Nova 21*.

Ja que s'ha valorat que és el millor mètode d'ensenyança per tal que els infants aprenguin tota tipologia de coneixements i siguin el màxim de competencials, és adir preparar-los per resoldre problemes de tot tipus i plantejar-los al mateix temps.

Per acabar és interessant destacar la gran força que té l'escoltisme a l'hora de crear identitat, en tota la recerca ha quedat palès que les persones que en formen part no en queden indiferents, sinó que experimenten un canvi en les seves vides i que és quelcom que sempre portaran dins. Fins i tot és un tret distintiu a l'hora de conèixer a persones o a l'hora de treballar-hi professionalment.

Fent referència als clàssics Bourdieu i Bernstein podríem concloure que es produeix a través de l'educació del lleure una perpetuació de l'ordre social establert. En termes de Bourdieu, cal fer èmfasi en el capital cultural de classe benestant que els infants que formen part de l'escoltisme comparteixen i que és justament aquest el que els apropa a formar-ne part i n'allunya altres infants de classe treballadora.

Es considera que també de cara a noves investigacions podria ser interessant aportar entrevistes a caps que haguessin sigut infants dins l'escoltisme i a caps que no, per aportar una visió comparativa de l'impacte que genera realment l'escoltisme als infants a nivell persona. També per observar com aquests en haver pogut viure l'experiència i poder veure si hi ha diferències a l'hora d'aplicar el mètode havent-lo viscut o no. Donat que com comenta en Robert, un dels entrevistats, el mètode està fet per viure'l no per ser explicat.

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Bernstein, B. (1990). *Poder, educación y consciencia*. Esplugues de Llobregat (Barcelona): El Roure.

Borison, Créixams, Font, Valls. (2007). Aprenentatges en l'àmbit associatiu de l'educació en el lleure. *E-quaderns*. Recuperat de

http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/publicacions/col_equaderns/equaderns6.pdf

Bourdieu, P. (1997). *Razones prácticas*. Barcelona. Anagrama.

Plaza, E. (2013). *Qué es la pedagogía activa?*. Atlántica. Recuperat de <https://www.atlanticaxxi.com/que-es-la-pedagogia-activa/>

Escoltes Catalans. (1998). *Mètode General*. Recuperat de <http://www.escoltes.org/pladequalitat/recursos/104.pdf>

Escoltes Catalans. (2002). *El cau és....*. Recuperat de <http://www.escoltes.org/qui-som/el-cau-es>

Farrell, J. (1998). *Democracy and Education: Who Gets to Speak and Who Is Listened To?*. Curriculum Inquiry, 28:1, 1-7

Holmes, E. (1921): *Give Me the Young*. London: Constable & Co. Ltd: 122-123.

Pinyol, L. (2015). *El lleure educatiu, escola de Ciutadania*. Recuperat de https://criatures.ara.cat/lleure-educatiu-Escola-Ciutadania_0_1488451152.html

Garrido, L .(2009). *Sobre el concepto de classe social en Marx y Weber*. Recuperat de

<https://utopisticapol.wordpress.com/2009/03/08/sobre-el-concepto-de-clase-social-en-marx-y-weber/>

Membres de l'Assemblea General Ordinària del Moviment Scout de Santiago de Compostela (2011). *Mètode Escolta*. Recuperat de

<https://scouts.es/media/2015/03/el-mc3a8tode-escolta.pdf>

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya. (2015). *Eduquem per a la transformació social?*, El Correu 91, Recuperat de <https://www.escoltesiguies.cat/noticia/21792/reportatge-eduquem-per-a-la-transformacio-social>

Essomba, M.(2011).*Educar en el temps lliure: Simplement educar?*, Barcelona Educació, 77, 12-15. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3691442>

Berger,P. Luckman, T. (1966). *La construcción social de la realidad*. Buenos Aires: Amorrortu editores.

Ruiz de Gauna, R. (2012). *L'educació en el lleure a l'inici del segle XXI. Educació social*. Revista d'Intervenció Socioeducativa, 50, 69-79. Recuperat de

<https://www.raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/255367>

Morata, T. (2015). *Les entitats de lleure educatiu sempre han estat autèntiques escoles de participació i ciutadania*. Xarxanet. Recuperat de

<http://xarxanet.org/cultural/noticies/txus-morata-les-entitats-de-lleure-educatiu-sempre-han-estat-autentiques-escoles-de-participacio-i-de-ciutadania>

Vallory, E. (2012). *L'escoltisme i el caràcter intuïtiu de la seva acció educativa*. Educació social. *Revista d'Intervenció Socioeducativa*, 50, 80-90. Recuperat de

<https://www.raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/255368>

7. ANNEXOS

7.1.EXPLICACIÓ DEL MÈTODE

Entrant en matèria pel que fa al mètode escolta tal com va ser creat per Baden Powell el creador de l'escoltisme. És important primer definir que és un mètode tal com exposa el mètode en la revisió realitzada per Escoltes Catalans (1998) el mètode és: el camí a seguir per tal d'aconseguir uns fins, fet que implica una direcció concreta d'on partir i a un punt on arribar. Tenint en compte els objectius, els recursos, l'entorn...

Tal com Eduard Vallory (2012) en el seu article a la Revista d'intervenció socioeducativa assenyalava que l'escoltisme consta d'un mètode propi, entrem a analitzar-lo. Un fet molt interessant del mètode és que es produeix una estimulació de les capacitats de l'infant contemplant les seves necessitats. A més a més parlem d'un creixement i una adquisició de coneixements que no es busca, no és

l'objectiu directa, ja que aquest és que l'infant o jove pugui aprendre, aportar-li les eines perquè ho pugui fer. Diríem que n'és el resultat però no l'objectiu en paraules de Joseph Farrell (1998).

Tenint en compte que l'infant o jove forma sempre part d'un grup, es busca generar una dinàmica d'interacció entre el grup i la persona de manera que tot ho adquireix l'infant a través de la seva pròpia experiència personal i en cap cas per inculcació. Una experiència personal que ve acompanyada d'altres persones, el grup. Un grup format per edats entenent que cada grup d'edats té unes necessitats diferents, aconseguint que l'infant o jove sigui conscient del seu procés personal. Les etapes educatives segons Escoltes Catalans (1998) al document de "*Mètode General*" que són marcades des de l'escoltisme però que poden variar mínimament depenent de les casuístiques de cada agrupament escolta, són les següents: de 6-9 anys és la primera unitat, de 9-12 la segona, de 12-15 la tercera i la última dels 15- 18 anys sempre compartint unitat amb 3 edats diferents.

Amb la revisió del mètode realitzada per Escoltes Catalans (1998) al "*Mètode General*", podem establir que aquests grups reben el nom d'unitats i cada unitat té un nom específic que varia segons l'entitat a la qual l'agrupament pertany, de les 3 grans entitats de l'escoltisme Català com són Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, Escoltes Catalans i Acció Escolta de Catalunya.

El grup és l'eina bàsica per treballar la diversitat entre infants, potenciar la participació, el treball en equip, l'assimilació de la diversitat, treballar la coeducació, assumir responsabilitats... entre moltes altres. El grup és el mitjà on cal incidir per mirar d'assolir els objectius educatius.

Edmond Holmes (1921) un pedagog progressista irlandès a "*Give Me the Young*", va destacar que la vinculació que es genera a l'escoltisme entre el grup i la persona en qüestió, és un dels grans punts forts, ja que reuneix la necessitat de realitzar-se i la necessitat de treballar amb i per als altres.

La persona que porta el grup s'anomena cap o que.la, són les persones que realitzen l'acompanyament educatiu dels infants i joves.

Els caps treballen a través de l'anàlisi dels diferents infants o joves que tenen al grup plantejant així unes necessitats que transformen en objectius. Però en tot moment fent als infants i joves partícips de les decisions i demanant-los opinió per tal de formar part de la preparació. El seu paper clau és aportar eines a nivell moral, metodològic... i eines de reflexió perquè l'infant creixi amb tota plenitud.

L'eina educativa més forta que té el monitor és el seu exemple i amb la seva identificació amb els valors del moviment. Els caps han d'adoptar un rol de company de vida, un rol que en cap cas és autoritari ni jeràrquic, tal com exposa Escoltes Catalans (1998) a "*Mètode General*" fent referència al mètode escolta.

Núria Valls, Clara Créixams Andrea Borison i Anna Font (2007) a "*Aprenentatges en l'àmbit associatiu de l'educació en el lleure*" ens exposen els coneixements que els caps i els monitors han adquirit a l'hora d'adoptar la figura de referent en un agrupament escolta, fet que ens pot apropar més a la seva figura. Manifesten principalment: l'adquisició de recursos per idear activitats amb un rerefons pedagògic i també adequades pels grups d'edat. Pel que fa a les habilitats destaquen les socials, la motivació que han de transmetre als infants, l'assertivitat i la valoració de totes les opinions.

Pel que fa a les actituds destaca: la disposició a compartir, la comprensió de les persones, ser crític amb un mateix i amb allò preestablert. Pel que fa als valors destaca el respecte, la tolerància cap a les persones i cap a tota mena d'opinions, la solidaritat i la cooperació.

Cal remarcar que la idea més potent del mètode i bàsica és que tots els individus són capaços de responsabilitzar-se del seu propi desenvolupament. Així doncs la funció del mètode és simplement rebre un suport i un guia, un mètode que porta a terme per tant l'autoeducació. Una tipologia de pedagogia activa en tant que la persona aprèn de la seva pròpia experiència, experiències que són pensades, elaborades i viscudes amb la seva participació. Podríem establir semblances entre la pedagogia de l'escoltisme i les escoles Waldorf, Montessori o Pestalozzi entre altres projectes educatius destacables, tal com explica Elena Plaza (2013) al seu article a *l'Atlántica*.

La pedagogia activa tal com matisa Elena Plaza (2013) a *l'Atlántica*, es basa en un aprenentatge completament vivencial, una educació no directiva la qual potencia la crítica i l'automotivació, la persona que fa de referent només acompanya intentant respectar així al màxim els ritmes i les diferents etapes de l'infant o jove i sent ell o ella qui dirigeixi el seu camí.

Fent així que el progrés personal sigui diferent amb cada individu segons les seves circumstàncies, però també segons l'edat i el grup tal com exposa el Document de l'Assemblea General Ordinària (2011) a "*Mètode escolta*", on es parla d'un progrés que és relatiu a cada persona i és continu, és autoregulat per l'infant, és compartit, ja que el progrés individual es considera un progrés de tot el grup, es reconeix amb tot l'agrupament i també amb les famílies de manera més pública i simbòlica.

Es tracta doncs que cada individu elabori el seu propi pla de progrés personal i se li reconeguin els seus esforços més que els resultats.

Concretant més en allò que l'escoltisme vol treballar i que comparteix amb altres iniciatives educatives que treballen des de la pedagogia activa com ja he esmentat amb anterioritat en termes dels membres que van aprovar el document a l'Assemblea General Ordinària (2011) a "*Mètode Escolta*". Un aspecte rellevant seria que intenta eliminar jerarquies de qualsevol tipologia, totes les persones són considerades iguals eliminant així els prejudicis i l'estigmatització dels col·lectius més vulnerables. Les activitats preparades que creen els caps són preparades i dissenyades segons les necessitats específiques del grup, les quals han de respondre a interessos i necessitats dels infants o joves, han de permetre a la persona expressar-se lliurement i han de permetre una interiorització per part de l'infant o jove un seguit de conductes esperades, tal com marca el document aprovat a l'Assemblea General Ordinària (2011). Un altre punt important de la pedagogia activa és el respecte i el contacte amb el medi natural. L'adoració de la vida a la naturalesa: és l'indret idoni per treballar habilitats personals, els sentits i saber valorar el més essencial. És el millor lloc per assumir el lloc de l'ésser humà dins l'univers.

Cal estimar la natura i participar activament en la seva defensa, per tant hi ha un punt d'ideologia en defensa el medi ambient. També es vol que els infants coneguin el seu medi més proper i quotidià i per això es realitzen sortides, tal com especifica el Document de l'Assemblea General Ordinària (2011).

On es fa referència també al context social també és quelcom important a treballar des de l'escoltisme, es vol millorar a diferents nivells: justícia, llibertats, drets i medi natural. Es treballa llavors ideològicament amb dos àmbits diferenciats que són el treball del barri i municipi i el treball de país i món. La manera com s'enfoca

aquest treball és plantejant temàtiques socials als infants i joves i apropant també formes alternatives de convivència o altres cultures i altres societats per tal que els infants i joves obtinguin perspectiva social i puguin ser més crítics amb el seu dia a dia.

Segons els 4 pilars de l'educació als quals fa referència Miquel Essomba (2011) al seu article a *Barcelona Educació*,⁷⁷ : "aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a conviure i aprendre a ser". Podríem dir que l'escoltisme els tracta tots 4 però que sobretot se centra a aprendre a conviure amb la diversitat i en una cerca constant de la pau i la justícia.

Finalment un últim element que es destaca del mètode tal com s'exposa en el Document de l'Assemblea General Ordinària (2011) és el marc simbòlic que té i que fa referència al llenguatge propi del Moviment que cohesiona, uneix i en general genera un sentiment de pertinença. Format per símbols com el fulard, la flor de lis, els colors de les branques, les cançons, les tradicions, rituals, cerimònies... Elements que ajuden a crear un escenari més assequible pels infants, però que tot el col·lectiu reforça i perpetua. Es transforma el pas del temps amb un joc fins a la vida real en què l'individu és adult i ja podria ser cap.

Entenent la figura del cap com una persona responsable, una característica que defineix també la figura d'una persona adulta i per tant simula un tancament pel procés de creixement de l'infant cap a la vida adulta.

7.2. DADES RECOLLIDES

Havent consultat a l'entitat de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya i dins d'aquesta a la Demarcació de Girona la qual engloba els 26 agrupaments que hi ha en aquesta entitat a la província de Girona. Actualment aquest curs 2018-2019 hi ha afiliats un total de 2071 infants, dels quals 49 d'aquests estan becats. Així doncs, parlem només d'un 2,36% d'infants becats dins aquesta part del moviment escolta. Una quantitat quasi invisible en comparació la resta d'infants que les seves famílies es poden permetre econòmicament aportar 300 euros l'any. Una quantitat que no és molt elevada, ja que els agrupaments es nodreixen dels ingressos que els hi vénen de la Seu del moviment i de la Generalitat de Catalunya que destina recursos per l'educació en el lleure.

Una beca que s'hi accedeix a l'inici de curs enviant la següent documentació: la declaració de renda dels familiars indicant també els ingressos anuals nets de tota la unitat familiar, si hi ha algun membre a la família que tingui una discapacitat reconeguda igual o superior al 33%, si és família monoparental o nombrosa i finalment si serveis socials ha adjuntat certificat que justifica la situació, si els infants en qüestió han obtingut beca-menjador escolar al curs vigent i finalment si es tracta d'un infant que viu en un centre d'acollida.

Una beca que en tot moment deixa clar que només es garantirà un 90% del cost total que té l'activitat al cau la qual és de 300 euros en la seva totalitat. És per això que les bases d'obtenció de beca són les següents: els ingressos anuals de la unitat familiar formada per tres membres no pot superar els 20.000 euros l'any.

A més a més les famílies que es becaran amb el 90% són aquelles que tinguin uns ingressos anuals inferiors o iguals a 18.000eur. Un llindar molt baix i que exclou a moltes famílies que no poden accedir a la beca però que pagar l'import de les activitats els hi suposaria un

esforç econòmic considerable. Qui viu dins el llindar a més a més es trobaria en una situació de precarietat considerable, fet que impossibilitaria que el seu infant pogués assistir a l'escoltisme.

A part de la beca general trobem també les persones becaades per motius de família nombrosa les quals només han de presentar el carnet de família nombrosa. En aquest cas dins la Demarcació de Girona parlaríem de 56 infants que actualment reben aquesta ajuda.

7.3.MODEL D'ENQUESTA

1-Amb quin gènere t'identifiques?

- Masculí
- Femení
- Altres

2-Quina edat tens?

3-Quants fills/es tens que formin part de l'agrupament escolta Nostra Dona del Tura?

- 1
- 2
- 3 o més

4-Havies format part de l'escoltisme d'infant o de jove?

- Sí a l'agrupament Nostra Dona del Tura
- Sí, però a un altre agrupament
- No

5-Quins motius et porten a apuntar el teu fill/a a formar part de

l'agrupament?

- Oberta
- No ho sé

6-Tens coneixements del mètode escolta ?

- Sí, quins?
- No

7-Com el valores com a mètode pedagògic?

- Positivament
- Negativament
- No ho sé ja que no en tinc coneixements

8-Creus que caldria millorar-ne algun aspecte?

- Sí, quins?
- No
- Indiferent
- No ho sé ja que no el conec

9-Com valores la figura del cap com a referent pel seu fill/a?

- Positivament
- Negativament
- Indiferent

10-Consideres positiva la implicació dels caps en el creixement del teu fill/a?

- Sí
- No
- Indiferent

11-Si poguessis demanar als caps quelcom que t'agradaria que treballessin amb el teu fill/a , que consideres que no fan actualment, què seria?

-Oberta

- Ja m'està bé el què fan

-No sé

12-Consideres que el teu fill/a estar realitzant un creixement personal des de que forma part de l'escoltisme? En quins aspectes en cas afirmatiu.

-Sí

-No

-No ho sé

13-Penses que el teu fill/a està vivint experiències que si no formés part de cap agrupament escolta no viuria?

-Sí

-No

-Indiferent

14-Observes algun canvi des del moment que el teu fill/a va començar a formar part de l'escoltisme i el moment actual? En cas afirmatiu quin?

-Sí

-No

-No ho sé

15-Consideres que el teu fill/a té coneixements intel·lectuals i socials que infants que no formen part de l'escoltisme no tenen? En cas afirmatiu posa exemples.

-Sí

-No

-No ho sé

16-Consideres que l'escoltisme aporta un conjunt d'eines que els infants necessiten i que no reben enlloc més? Quines?

-Sí i quines?

-No

-No ho sé

17- Quin és l'aspecte que valores més positivament de que el teu fill/a formi part d'un agrupament escolta?

-Oberta

-Cap

-No ho sé

18-Quin és l'aspecte que valores més negativament que el teu fill/a formi part d'un agrupament escolta?

-Oberta

-Cap

-No ho sé

7.4.PERFIL DELS ENTREVISTATS

Els perfils dels entrevistats són: primer la Paula Sopeña cap actual de sisè any de l'Agrupament Escolta de la Floresta on és també cap d'agrupament i també està dins l'àmbit pedagògic d'Escoltes Catalans.

A més a més va començar des de petita a l'agrupament- El següent perfil és la Cristina Chamorro la qual va ser cap de l'Agrupament Escolta Guspira de Rubí durant 8 anys, sense haver-ne sigut infant abans. Seguidament va ser cap d'agrupament i paral·lelament va entrar a l'àmbit pedagògic de la seva zona i al grup de necessitats educatives específiques i finalment va ser cap d'àmbit pedagògic durant tres anys i el novembre de 2018 es va desvincular professionalment de tot. Finalment l'últim perfil, en Robert Castells el qual va entrar a l'agrupament de la Salle de Reus als 9 anys on va ser cap durant 5 anys i en tornar d'estar un any fora va iniciar-se com a formador i va entrar a l'àmbit pedagògic de Minyons on fa un any que està de director de l'escola de Formació i on estarà fins el proper novembre.

Paula Sopeña	Escoltes Catalans	Cap i àmbit pedagògic de la vegueria del Baix Vallès, Baix Llobregat, Vallès Occident i Oriental.
--------------	-------------------	---

Robert Castells	Minyons Escoltes i Guies de Catalunya	Director de l'Escola de Formació i Responsable d'Àmbit
Cristina Chamorro	Escoltes Catalans	Ex cap pedagògica d'Escoltes Catalans

7.5.GUIÓ DE LES ENTREVISTES

Aquesta entrevista serà enregistrada per motius acadèmics però no se'n farà cap tipus de difusió, només s'utilitzarà com a mitjà d'anàlisi per la recerca del meu treball de final de grau sobre l'escoltisme de manera que es respectarà l'anonimat de la persona en tot moment.

Bloc 1: Contextualització

-Com vas iniciar-te a l'escoltisme? Explica des de l'inici fins a l'actualitat

-Quina vinculació hi tens actualment? Exposar quines són les teves tasques, amb qui treballes...

-Si haguessis de definir l'escoltisme amb una sola paraula quina seria?

- Consideres que formar part de l'escoltisme ha canviat el teu recorregut vital?

Bloc 2: *El mètode*

- Podries explicar en què consisteix el mètode escolta?
- Quins valors destacaries del mètode escolta i per quins motius?
- Podries explicar en què consisteix la pedagogia activa i com aquesta és incorporada en l'escoltisme?

Bloc 3: *L'impacte social que genera el mètode*

- Quina tipologia d'infants i joves consideres que formen part de l'escoltisme? I per quins motius creus que en formen part?
- Com explicaries el fet que a l'escoltisme se l'anomeni educació transformadora?
- Quin paper consideres que té l'escoltisme a nivell social?
- Creus que es genera algun tipus d'impacte social a través de l'escoltisme? En cas afirmatiu quin?

Bloc 4: *El mètode com a canvi en les perspectives individuals*

- Consideres que l'escoltisme genera canvis en les trajectòries de les persones?
- Quins són els aspectes de canvi que consideres que l'escoltisme aporta als infants i joves?

Bloc 5: *Valoració del mètode*

- Com valores el mètode escolta personalment?
- Consideres que les famílies en tenen coneixement del mètode?
- Quins són els aspectes que valores més positivament del mètode?

-Quins són els aspectes que valores més negativament del mètode?

-Quins aspectes consideres que caldria millorar-ne?

Bloc 6: Cloenda

-T'agradaria comentar alguna cosa que consideris rellevant i no hagi pogut comentar amb anterioritat?

Moltes gràcies pel teu temps i la teva dedicació.

7.6.TRANSCRIPCIÓ DE LES ENTREVISTES:

ENTREVISTA A LA CRISTINA

-Entrant en un primer bloc de contextualització, podries explicar com vas iniciar-te en l'escoltisme, tota la teva trajectòria?

- Sí, a veure doncs mira jo no he estat nena de cau la cosa és que jo per unes colònies necessitava el títol de monitora i cercant em va aparèixer l'escola Força que és l'escola de Formació d'Escoltes Catalans i a part de que m'anava bé per horaris també era molt qüestió de contingut, m'agradava molt la filosofia que tenien...

Jo sempre havia sentit a parlar dels caus però d'una cosa llunyana i total que vaig dir ostres fes el *moni* allà i clar tothom era de cau allà menys jo i una altre, tenia 20 anys aleshores i em va començar a agradar i vaig dir jo me'n vaig a fer les pràctiques a un cau i així veig de què va tot això...

Vaig acabar per temes d'amistat i tal al cau de Rubí al Guspira i allà vaig estar 8 anys de cap, quan vaig entrar l'agrupament estava molt malament hi va haver una baixada de nens molt gran però a mi em

va encantar el projecte, la filosofia, el com s'entenia al nen i la relació que creaves, els consells on es discutien les coses... bé em va encantar...

Després vaig ser cap d'agrupament del cau i em van dir si volia ser veguera per dur la coordinació de tots els caus del mateix territori, on vaig estar 4 anys fent això...

També vaig entrar al grup de necessitats educatives específiques d'Escoltes Catalans perquè soc mestre d'educació especial ...

Després d'aquets 4 anys de veguera em van preguntar si volia ser la cap d'àmbit pedagògic d'Escoltes Catalans i és el que he fet els últims 3 anys fins el novembre passat.

-Si haguessis de definir l'escoltisme amb una paraula quina seria?

-Lu primer que em ve és transformador, a nivell de la persona

- Consideres que formar part de l'escoltisme ha canviat la teva trajectòria vital?

-Totalment m'imagino que hagués acabat posada en un altre...

Perquè el final també és una manera de ser no que et fa estar compromesa amb el món que t'envolta...

No sé jo ho vaig trobar en un moment vital que li va donar sentit a la meva vida i de fet el futur seré mare d'escoltes estic segura, serà el següent pas a l'escoltisme...

-Val, entrant en el mètode podries explicar en què consisteix el mètode escolta?

-Val, diguéssim que hi ha com un mètode escolta... ja saps que és un moviment mundial i hi ha coses comunes i després hi ha coses de l'escoltisme Català.

Aleshores les bases té l'aprendre fer que es basa en no aprendre perquè els caps diuen els nens el què han de fer sinó que ells acompanyen el nen perquè visqui l'experiència i els objectius que plantegen es desenvolupen i s'aprenen així. Després una altra cosa comuna és el tema de la llei i la promesa qualsevol associació escolta ha de tenir la seva llei que son els seus valors i la promesa que és el text que quan la persona estar preparada escull fer-la.

A Catalunya hi ha molts agrupament que la llei i la promesa són una base però no la treballen, si que es treballa el compromís més explícitament. Tot i que per norma haurien de tenir-la.

També hi ha viure en comunitat i petit grup des de la unitat on són grups d'edat de 3 anys cosa que ajuda al desenvolupament de tots i dintre d'aquí també es fan petits grups per muntar tendes a vegades o feines d'intendència, els caps intenten que siguin equilibrats a nivell d'amistat, de gènere, d'edat... També per fer activitats, molts cops s'usen els petits grups per poder parlar tots i participar tots.

A nivell mundial i teòric hi ha les sisenes... grups que es mantenen per treballar aquí a Catalunya no ho fem servir això.

Després també hi ha el tema de fer unes activitats enfocades al propi desenvolupament individual i conjunt es poden plantejar des d'una ambientació concreta, es tracta de fer activitats que motivin i que ajudin a assolir objectius.

Aquests 4 serien els comuns i després més concrets tenim el tema del paper del cap, és un acompanyant de l'infant i jove no és una família autoritària de poder que no vol dir que no posi cap mena de límits però el protagonisme no és del cap sinó del nen, no és com a l'escola tradicional. Si s'identifica que cal treballar X cosa els caps miraran de quina manera es pot fer perquè els infants ho puguin viure i assolir-ho. A més hi ha un avantatge que no té cap altra... més que l'escoltisme és l'edat dels caps la qual és molt més pròxima

que els pares i els mestres a nivell d'edat i això ajuda i dona una altre tipus de relació fet que cal anar en compte perquè a vegades ens passem de confiança i aleshores perdem el punt de l'acompanyament, però som persones i això es inevitable...

-Sí bé, sobretot amb els més grans... a mi a vegades em costa amb Pioners...

-Sí, és molt difícil

-Ai no hem parlat del marc simbòlic que també és comú a nivell internacional per exemple el fulard que es un tret de l'escoltisme tot i que hi ha esplais que ens l'has copiat una mica (riem) o els passa fulards no tenim establerts però té molt simbolisme ja que simbolitza una unitat, un moment, un aprenentatge... En el cas d'algunes associacions la camisa que té diferents colors segons la unitat i a nivell internacional ja n'hi ha d'altres com les medalles que es posen a la camisa, que demostren l'assoliment d'un repte.

Després espera eh que tenim més elements ja no sé quants n'he dit...

Ah el què és l'entorn com des de l'escoltisme s'intenta tenir en compte l'entorn, sobretot el natural que és on va néixer l'escoltisme a partir de conviure en un campament i és un dels punts forts però depenent d'on es trobi l'agrupament és més complicat per proximitat i només es pot aconseguir per caps de setmana o campaments que és *impepinable* que sigui a un lloc natural a no sé que vagis a fer un projecte a un lloc concret. Les vivències a la natura són molts diferents...

-Val, quins valors destacaries de l'escoltisme?

-Val, jo crec que el més important és aprendre a conviure i t'ajuda molt a conviure amb persones diferents a tu però que no vol dir que siguin menys ni que no siguin valides. Sinó que cadascú te la seva

manera de fer però si ens ajuntem segurament arribarem més lluny que no només amb la meva manera de fer i això costa d'assolir en la família i a l'escola.

De la convivència es deriven varies, el respecte cap a l'altre, fins a on puc arribar jo fins a on puc tolerar... i fins on em respecto fet que s'aprèn amb l'ajuda dels caps i dels companys. O el tema de la diversitat que tot va lligat.

La diversitat que ens dona que jo sigui ros o que pensi A això és una millora sempre, això és l'ideal després la realitat és la que és i molts cops has de treballar perquè els infants i joves puguin acceptar aquesta diversitat com a part bona de la vida.

I després el compromís no sé... El compromís des que entres al cau estem treballant diferents nivells de compromís. Des dels més peques que cada dissabte vinguin al cau perquè cada cau fem coses i si no vens t'estàs perdent una part... Fins a més grans que es poden plantejar compromisos de la pròpia unitat no? Jo canvio això X perquè no vull perjudicar...

I després com a cap també perquè hi ha un compromís clau que tu has d'assolir de forma voluntària que això és valuósíssim per poder educar i ser-hi sempre, que també a vegades el nivell d'exigència és molt elevat perquè també li dediquem moltes hores no? Perquè preparar activitats i dur un grup de nens que poden ser fins a 30 nens a una unitat, això és molta responsabilitat i compromís cosa que a vegades a nivell social manca no? Crec que l'escoltisme pot ajudar molt...

-Val, podries explicar en què consisteix la pedagogia activa?

-La pedagogia de l'acció no? Estar *super* lligada amb l'aprendre a fer del mètode. L'infant i el joves és el centre del seu propi aprenentatge i això passar per: el cap no li diu has de ser solidari! Sinó que ha de viure situacions en les que el nen hagi de viure el fet de ser solidari,

llavors passa a ser molt conscient i el fas partícip contínuament ja que tot i que el cap sol fer l'anàlisi de la necessitat depenent de les necessitats ho poden fer els mateixos infants. I finalment es fa valoració de la qual els infants també en participen, el cap potser orienta i fa preguntes i estira del fil però son ells mateixos els que poden anar...

Realment és ser protagonista del seu procés d'aprenentatge jo crec que una de les estrelles és el projecte que bé tampoc no és una eina de tots els agrupament però si que és una eina molt usada. És on estar descrit tot el procés que deia... Què volem aprendre, com, quin projecte, què necessitem abans, com ho desenvolupament, l'executem i valorem i fem un retorn. Una manera de fer-ho molt més explícit.

-Val passant a l'altra bloc, quina tipologia d'infants i joves consideres que formen part de l'escoltisme?

-Bueno, m'estic rient (riem juntes)

Ric perquè aquí tenim *moooltes* mancances, no és el 100% però la majoria pertanyen a família amb un nivell sociocultural alt i aleshores hi ha una part que no arribem i a vegades sóc conscient de que s'han fet esforços per poder arribar i que hi ha realitat en les que no... Jo per exemple la meva realitat hi ha molta més diversitat que tens a Barcelona per exemple ja que les famílies tenen un perfil diferent...

La majoria d'agrupaments amb famílies catalanes de tota la vida però hi ha famílies també Castellano parlants però hi ha molta part social que no hem estat capaces d'arribar i que no sé... A Escoltes Catalans hi va haver un agrupament a Hospitalet el qual vivia de subvencions ja que eren famílies que no el podien mantenir i finalment es va haver de tancar perquè tampoc hi havia...

Tenim un problema que dins la nostra flexibilitat som massa rígids, els caus son el dissabte a la tarda i per algunes realitats socials no és

el dia que cal cobrir sinó les tardes entre setmana que és quan els nens ho necessiten realment però nosaltres cobrim això i campaments... Però els nens que tenim encaixen perfecte ja que fan esport i coses entre setmana...

Són coses que... si volem i voldríem poder arribar a la diversitat! Però no tenim capacitat per fer-ho i quan ho podem fer és una part molt limitada de la nostra realitat.

-I creus que hi ha també motius de que el discurs no arriba? O si no es fa una bona difusió?

Perquè a nivell econòmic ajudes hi ha i el llinar de beca estar baix...

- És molt interessant això que em plantejes jo crec que va molt lligat amb el discurs que tu pots donar... en el sentit que donem un discurs que no arriba. Clar a veure que m'estàs dient si jo no arribo a final de mes o no tinc llum a casa...

A vegades la forma de vendre el nostre producte va molt dirigit a una realitat concreta i no ens n'adonem no és amb voluntat, però ho reproduïm...

-I els caps mateixos venim d'aquest context..

-Exacte (riem)

-Clar a mi em genera contradicció que el propi discurs és *super* inclusiu però a la pràctica no ho és...

-Clar no ho és i a vegades pequem fem projectes de voluntariat i semblem els salvadors i tornem a reproduir... I realment aportes fum...

- **Però esplais per exemple almenys en el cas de la Garrotxa si que embarquen tota la diversitat i potser no tenen mètode però...**
- Bueno perquè segurament ho fan al revés, nosaltres tenim una manera de funcionar i amb això anem però ells potser veuen la realitat i llavors actuen. Com parlàvem de la nostra rigidesa... Però ells potser s'adapten més ... Però cal plantejar-nos si realment estaríem disposades a fer aquests canvis, ara mateix és complicat donar resposta a una realitat així ja que estem molt estructurats així, no estem amb aquesta flexibilitat.
- **Val, com explicaries que a l'escoltisme se l'anomeni educació transformadora? Ja ho has dit però més a nivell col·lectiu?**
- Es genera a partir de tots els canvis individuals que provoca, el què hem parlat del respecte, convivència, diversitat... tot això que és individual però dins a un grup però al final repercuteix on les persones interaccionen. Però a vegades els entorns acaben sent els mateixos...
- **Bé, jo vull pensar que aquets nens a l'escola es relacionen amb nens que no van al cau i alguna cosa està tocant...**
- Sí 100%
- **Val, llavors quin paper penses que l'escoltisme té o hauria de tenir a nivell social?**

- Bua a mi m'encantaria que tots els nens anessin al cau i *buaa* es podria fer un treball molt *heavy* molt més perquè si que treballem la convivència però ho acabes fent amb els nens del cau i molts cops tot i hi voler ser actius potser treballes aspectes que a la realitat no hi són com el racisme i el respecte... I *bfff*

Estic sent una mica pessimista...

(riem)

Realment però a mi m'ha canviat la vida i igual a molts nens i persones i ho parles i ho comparteixes, però no sé...

Que despès hi ha excepcions sempre...

Els caps també ens passa la majoria podem dedicar la tarda del dissabte perquè no hem de treballar però això és una limitació a algú que necessita treballar per viure... Però com que a la majoria ens han pogut sostenir... Jo he tingut cocaps que amb molt esforç han aconseguit coordinar-se amb tots i tot i treballar el dissabte han pogut fer de caps. Fins i tot això a vegades no s'entén...

- **Sí i es qüestiona i es veu com a falta d'implicació ...**
- Exacte, però és una necessitat...
- **Val, quins canvis consideres que l'escoltisme aporta a la vida dels infants?**
- Aporta autonomia estem en un moment que s'ha passat d'un extrem a un altra abans famílies eren molt autoritàries i ara

estem a un altre extrem... les famílies tenen por de posar límits... es creen infants molt poc autònoms però no els nens són molt més...

En les unitats de follets els més petits els pares consideren que són molt petits i no van de campaments i es pot entendre però realment no els hi passarà res...

Però ajuda molt al propi individu a buscar-se la vida, la vida normal no res extraordinari... hàbits d'higiene...

També parlar a vegades amb l'altre i compartir coneixements... Després també tenir un pensament més crític, qüestionar coses i anar més enllà fet que l'escoltisme a vegades ens passem a l'altre extrem però sempre aquell punt de i per què? Pensem hipòtesis...

No ser conformistes i poder-ho qüestionar tot...

Coses que dones per descomptat perquè sempre les has fet així però al compartir-ho amb l'altre t'obre la ment i jo trobo que almenys no fa persones conformistes...

Que no es quedi amb el què veu o el què li diuen que vaig més enllà ...

- **Val, entrant ja a l'última etapa. Com valores personalment el mètode escolta?**
- Val, jo crec que és molt vàlid que hi ha una cosa sempre m'ha sorprès és que el mètode sempre és el mateix... Penso que el mètode s'ha pogut adaptar molt bé a cada cau... Aquí li donem més pes a la part pedagògica... Però crec que es un mètode que tot i tenir unes bases clares al dur-ho a terme cal plantejar-nos quines modificacions hem de fer per adaptar-lo a les realitats que tenim o que volem tenir.

Després cada agrupament l'adapta a les seves necessitats tot i tenir la base, però vaja com tot sempre és una qüestió de repensar i repensar i tornar a pensar. I veure si és el que necessitem.

- **Val, consideres que les famílies tenen coneixement del mètode?**

- A nivell general jo crec que no, ara tens famílies que han estat escoltes i ho coneixen o tens famílies *super* implicades i han vingut a totes les reunions i llavors si que saben, potser no el mètode però si que saben potser la manera de fer que al final és el nostre mètode.

Hmm però també penso que hi ha moltes que no ... Tens les famílies aparcament que et deixen el nen i marxen i ja estar i porten el què toquen que aquestes en absolut

I després penso que hi ha famílies que simplement confien, doncs sí són gent responsable, el meu fill estar feliç... Potser tenen pinzellades.

Al final la manera de fer la transmetes per identitat i per tant arriba d'alguna manera.

- **Llavors aspectes que valores més positiu del mètode?**

- Aprendre fent claríssimament de fet la Nova Escola 21 i tot això la base és aquesta... Professionalitzar el què fem al cau, fer el nen el responsable del seu aprenentatge.

A més és la manera de fer conscients a la persona del seus defectes, virtuts, necessitats, capacitats és LA MANERA! Sinó fas robots, gent que ni pensa ni sent...

I el tema del treball per petits grups és una eina molt potent que molts cops no en som conscients, perquè penso que molts cops no són conscients del mètode van fent per inèrcia perquè sempre s'ha fet així i el final ho fas però no hi ha una consciència...

- **Clar jo penso que llavors molts cops es perd ja que una cosa feta per inèrcia o conscient és molt diferent...**
- Després molts cops la meua unitat, on crees vincles i un coneixement de l'altra persona molt alt que no es dona en altres situacions. Jo em quedaré amb aquests dos.
- **Val i els que valoren és negativament? O que caldria millorar?**
- Tema dels entorns, a vegades no el tenim en contacte és a dir anem de sortida on anem? A veure quin cau ens deixa dormir, però aleshores vas allà i fas el mateix que hauries fet al teu poble sense tenir en compte el lloc on vas. I dius no fem al revés, què necessitaríem de l'entorn per treballar el què volem treballar? O com quan vas de campaments pots aprofitar l'entorn o no.

En aquest sentit crec que no executem bé el mètode i crec que també hem de millorar en aquest sentit no? De l'acompanyament amb els infants i joves. Crec que a vegades no som conscients del nostre paper i a vegades també com hem rebut un model en el que no ets una persona acompanyant sinó que tu ets el centre... Hem de revisar-nos molt.

Inclús relacions a vegades que s'estableixen de poder entre cap i joves, és un poder que exerceixes sense adonar-te'n però tu com a cap tens un poder...

-Exacte, penso que l'atracció és fruit també del teu poder i per tant no és real i ve condicionada per el teu paper de cap. Llavors fins a quin punt està legitimat...

-Sí, és una cosa que em preocupa molt a l'escoltisme Català perquè passa i sense consciència d'aquest poder perquè hi ha uns sentiments... i amb tot dels abusos que tenim ara sobre la taula... hem de vigilar perquè el cau també tenim situacions molt normalitzades que madurativament els infants i joves no estan a un lloc on puguin escollir però tu els hi transmetes allò i tot el què comporta, com fer nudisme amb ells...

- **Sí, a més a més en edats de joves estan a una edat que ho agafen tot sense destriar i això és complicat pels caps quan ens obrim tant...**
- A l'adolescència són així i l'evolució és posterior, bé hi ha persones que no ho fan mai...
I aquí és quan els caps han de ser conscients del poder que estan exercint, per mi és clau.
- **Clar jo penso que la clau és donar eines perquè et qüestionin fins i tot a tu com a cap.**
- Exacte, es tracta de no donar veritats absolutes. És dir jo opino això però puc estar equivocada i fer que pensin per ells mateixos. Tot i que no es podrà evitar que hi hagi coses que... hi ha uns de més afins a uns caps per vinculació.

- **I molts cops els caps no som conscients de la influència que tenim...**
- Sí totalment i a més si no n'ets conscient i a més ho fas malament...Però tens la sort que mai estàs sol sinó que hi ha els teus *cocaps* això també fa que hi hagin varis models i d'altra banda també hi ha una cosa que m'ha tranquil·litzat. Jo penso que la base del nen és la família, després tu vas escollint i tal però jo crec que quan tens una mala experiència amb un cap d'això n'aprens i lu negatiu es fa positiu ja que així veuen com ells no volen ser caps. Això és el que a mi em tranquil·litza.
- **Clar i al ser generacional, tu al final ets una barreja de tots els caps que has tingut.**
- Exacte i tries quin cap vols ser i quin no.
- **Val, alguna cosa que vulguis destacar que no hakis dit?**
- Hmm segur que després a casa em ve però no sé clar és que dintre de la trajectòria hi ha molta distància entre l'agrupament i l'estructura associativa i això costa molt perquè tu per arribar a estar a un lloc estructural has de tenir certa edat. Hi ha una cosa que a mi no m'agrada que la vida del cap en sí és molt curta i quan ho has de deixar de ser és quan realment en comences a saber, perquè nosaltres també aprenem vivint. Per tant es donen distàncies molt grans que dius ostres com es podria minimitzar, no en tinc ni idea.

ENTREVISTA A LA PAULA

Aquesta entrevista serà enregistrada per motius acadèmics però no se'n farà cap tipus de difusió només s'utilitzarà com a mitjà d'anàlisi per la recerca del meu treball de final de grau.

Bloc 1: Contextualització

-Com vas iniciar-te a l'escoltisme?

-D'acord jo em vaig iniciar a l'escoltisme diria que l'any 2008 jo estava fent primer d'ESO llavors ... en aquell moment vivia amb el meu pare i la seva intenció era que ocupéssim el nostre temps amb alguna activitat que ens aportés alguna cosa més que quedar amb els amics, ara vaig al cine... Que féssim alguna cosa que ens ajudés a créixer. I el meu pare havia estat de petit, no en cap cau ni res així sinó en una mena de club d'excursionisme i feia excursions a la muntanya i tal i pensava que el món de la muntanya era com *super* positiu i va decidir apuntar-nos al cau. Jo al principi m'hi negava no volia perquè ho veia molt com a les pel·lícules en *plan* boy scouts uniformats i les insígnies i tot això... no em cridava l'atenció especialment i pensava què dius papa? Jo això no ho vull fer, *pavo* total de l'adolescència però ens hi va portar va dir proveu-ho i si no us agrada no passa res i vaig anar-hi i em vaig enamorar de l'ambient i de les persones i vaig decidir que sí que m'hi quedava i doncs aquí estem un *montón* d'anys més tard.

-Quants anys fa que fas de cap?

De cap aquest és el meu sisè any de cap si vaig començar el curs 2013-2014 i estic fent aquest que serà l'últim en principi però sis contant aquest

-I quina vinculació tens ara amb l'escoltisme ?

-Doncs ara mateix estic com a cap a l'Agrupament Escolta de la Floresta que és el cau on vaig entrar a la ESO i també estic dintre la Xarxa d'Escoltes Catalans dintre l'àmbit pedagògic el que seria seguiment pedagògic que es fa per vagueries als diferents agrupaments de cada vegueria jo estic com a seguiment pedagògic de la vegueria del Baix Vallès que és el Baix Llobregat, Vallès Occidental i Vallès Oriental llavors els agrupaments d'escoltes catalans que estan aquesta vegueria jo els hi faig seguiment dels temes pedagògics.

-Val i podries especificar les teves tasques?

-Les meves tasques dintre de seguiment?

-Dintre de seguiment pedagògic

- Ui, a veure bàsicament és fer un seguiment dels agrupaments a nivell consell com estan amb els objectius que es marquen com agrupament i si aconseguixen assolir-los o no, que sapiguem quins objectius té cada agrupament però també si un agrupament té problemes a l'hora de decidir-los o amb el què sigui nosaltres estem allà i fem suport hmmm detectant necessitats a nivell pedagògic que puguin tenir tant si ells en són conscients i ens ho traslladen com si no nosaltres fent anàlisi des de fora també. Derivar-los als diferents equips de suport que hi pugui haver si detectem que per exemple un agrupament estar tenint problemes amb la gestió de conflictes en especial per exemple a la unitat de Raiers doncs es faria conjuntament entre seguiment pedagògic i l'equip de suport de branques Raiers i es fa un treball i si cal es deriva a necessitats educatives específiques el que sigui...

I revisar els marxants de campaments que és el dossier que han de fer tots els agrupaments abans de marxar de campaments i llavors validar-ho veure també que hi hagi coherència amb l'anàlisi dels objectius, entre els objectius i les activitats que es facin valoracions,

que els tempos siguin adequats, que les activitats s'adeqüin al grup d'infants i a l'edat tot això no sé...

-Val, si haguessis de definir l'escoltisme amb una paraula quina seria per tu?

- Ui amb una paraula... una paraula és molt poca paraula...

-Bé una frase...

-Una frase... bé diuen que escoltisme és vida però penso que és molt ampli no sé jo realment penso que l'escoltisme és... utilitzaria la paraula transformador perquè jo ho trobo una cosa que un cop forma part de tu és una cosa que és per sempre i crec que deixa molta empremta. No sé si serveix....

-Sí, sí

-Val, consideres que formar part de l'escoltisme ha canviat la teva trajectòria vital?

-A mi, personalment jo crec que sí que molt. Jo si em miro a mi mateixa quan vaig entrar a l'agrupament com a nena, em veig molt diferent de com sóc ara també em veig molt diferent de com era jo el primer any de cap i com sóc ara. De fet crec que l'etapa de caps té un gran poder ...(riem juntes per complicitat)

I no sé jo crec que sí que per les coses que veus, per les habilitats que adquireixes, per no sé activitats i temes que toques que potser en el teu entorn no veuries o no t'hi trobaries i situacions que no hauries de resoldre ni gestionar, moltes competències adquirides... (riem juntes)

-D'acord, entrant ja al bloc 2 podries explicar en què consisteix el mètode escolta? Així a grans trets...

-Val, el mètode escolta hmm... s'estructura en diferents nivells pel què fa més a nivell general com a mínim pel què jo tinc

coneixement... hmm bé en principi s'estructura per diferents branques que correspon no a grups d'edat sinó com etapes en plan a cada etapa hi ha tres grups d'edat diferents llavors a dintre de cada etapa hi ha un mètode específic per cada etapa en funció també de l'associació a la què estigui l'agrupament. Hmm llavors dintre de les etapes la majoria d'etapes s'estructuren en 3 anys o sigui 3 generacions diferents el sentit que això sigui així és perquè el primer any és com per introduir-te a l'etapa i descobrir-la ja que arribes de nou, el segon és més adaptatiu estic aquí fent el que és d'aquesta etapa i el tercer any és més de relleu cap a les altres generacions. Llavors és important ja que són infants que es troben en diferents edats i diferents punts que s'estan relacionant i fent les activitats i descobrint el què sigui amb gent en diferents etapes i és super positiu.

També el tema de que en aquests grups hi ha activitats que no es fan amb tot el grup sinó que es fan amb grups petits barrejats amb les generacions però amb grups reduïts. No sé si s'està treballant un tema i s'ha de fer un debat es pot treballar amb grups més petitets i tenir un debat més ric amb grups petits de 4 o 5 persones i després ajuntar-lo.

El treball per projectes, que siguin els infants els que segons els seus interessos o motivacions necessitats que ells s'han detectat pues marcar-se un objectiu i fer tot el procés de realitzar un projecte i aprendre en el procés.

També hi ha tot el tema, que això no es fa en tots els agrupaments el tema del compromís i de la promesa...

-Sí la part més espiritual...

-Sí, el compromís també té molta part en què l'infant detecti coses que ell vol millorar o que vol fer i es marqui un objectiu personal i

treballi per assolir aquest objectiu i això jo crec que és molt interessant...

-Sí...

-I la part de la promesa és més com entendre el què és la vida d'un escolta i comprometre't segons aquests valors, es fa més a nivell....

I no sé si m'estic deixant alguna cosa del mètode, tema simbòlics del fulard i la camisa també depèn de l'associació...

-Val doncs bé, la part de rituals de cantar per exemple abans de menjar...

-Sí, també hi ha una sèrie de rituals compartits per l'agrupament o el tema del pas de branca que cadascú genera els seus rituals

-Val d'acord quins valors destacaries del mètode escolta?

-Quins destacaria com a que jo trobo bé interessants...

-No tu personalment, sinó els que creus que el mètode potencia ?

-Val jo crec que el mètode per com estar estructurat genera molt de treball de les relacions interpersonals i introspecció, que els nens siguin conscients de les emocions i els sentiments i com gestionar-ho com aprendre que l'altre també té les seves pròpies coses em... Amb temes de gestió de conflictes tot això que trobo molt important en la nostra societat... Treball en equip, cooperació em no sé consciència crítica també... El valor de l'esforç considero que és un tema important que es treballa força no sé bàsicament aquests...

Suposo que la cura de la pròpia persona i de l'entorn també encara que l'entorn s'ha de cuidar una mica més... (riem juntes)

I no sé no sé si diria alguna cosa més...

-Llavors podries explicar en què consisteix la pedagogia activa i com creus que aquesta s'incorpora en el mètode escolta?

-D'acord...Doncs la pedagogia activa entenent-la com un procés en que els infants i els joves qualsevol persona de fet pugui aprendre no sé decidint el què necessita o el què li interessa, marcant-se ells els seus propis objectius i fent ell les accions i tenint els debats i trobant-se en situacions i resolent ells aquestes situacions...

-D'acord... i tu com creus que es treballa des de l'agrupament?

-Ah sí, doncs com crec que es treballa... Jo crec que es treballa en el fet del paper dels caps que és el monitor... en el grup dels infants ha de ser un paper d'acompanyament tot el què es fa a un agrupament i les activitats que es duen a terme han de ser desenvolupades pel grup d'infants segons les seves necessitats i interessos del què ells vulguin i necessitin els caps en aquesta decisió el què fan és acompanyar-los són els nens els que són la part activa del que es fa.... Com a cap estàs allà i l'acompanyes i el guies en el moment que se senti perdut tu i ofereixes les eines i qui les utilitza són ells llavors en aquest sentit sí que crec que són els nens que estan aprenent...

I després una altra cosa que és interessant en el tema del compromís quan el nen sol està analitzant es fan activitats més emocionals i d'introspecció que es donen molt a l'agrupament i que són els nens els que analitzen o analitzen als companys, comparteixen les coses, valoren i es marquen objectius es treballa molt això i amb el tema del treball per projectes també ja que són temes que elegeixen ells... Seria això el dia a dia de l'agrupament (riu)

-D'acord, entrant al bloc tres, quina tipologia d'infants i joves consideres que formen part de l'escoltisme ?

-Doncs mira, això és un debat que estar t sobre la taula penso... I crec que és una cosa que volem ser molt inclusius i tenir molta diversitat però realment no arribem, el perfil d'infants i joves que estan a un agrupament escolta és sobretot classe mitja família ben acomodada, raça blanca d'aquí...

I un perfil així de famílies progres, sí coses així també...No arriba gaire més enllà si que s'intenta en alguns agrupaments treballar amb serveis socials i incloure famílies i nens que estan en risc d'exclusió social però es fa com l'excepció de com l'acta no és que formin part del gruix de nens que estan aquí, no s'arriba a tota la diversitat d'infants...

-I per quins motius creus que és això?

-Doncs la veritat és que no ho tinc gaire clar... Perquè passa això jo no sé si és perquè no arriba a les famílies de perfils diferents que existeix aquesta activitat, a nivell de difusió potser no s'està fent bé del tot, si potser hi ha famílies que a nivell de recursos el que sigui pensen que no s'ho podrien permetre o que no hi haurà ajudes suficients com per accedir-hi quan realment si que n'hi ha...

Hmm crec que gran part deu ser desinformació altra part deu ser pures tradició jo crec que els perfils de persones que diuen val jo vaig cap aquí i gent que no se sent identificada amb el perfil de gent que estar en aquest moviment ja no hi entra.

Però realment no tinc clar perquè no arribem a tothom... (riem juntes)

-Hm val com explicaries que a l'escoltisme se l'anomeni educació transformadora?

-Com ho explicaria?

-Sí

-Jo ho explicaria a dos nivells jo crec per una banda transformadora a nivell personal rollo cada persona que passa per l'escoltisme queda transformada perquè crec que l'escoltisme és un espai molt potent i realment ens transforma molt i després l'altra vessant seria més a nivell col·lectiu que clar si tu estàs transformant a un gran número de persones que veuen el món amb un prisma diferents, no sé amb els valors que es comparteixen a l'escoltisme en tant que formen part de la societat aquesta també es transforma. Llavors això jo crec que és transformador.

Pels temes que hi treballen en la nostra societat són temes que en l'àmbit acadèmic no es potencia i a l'entorn tampoc es que estigui al carrer en el dia a dia no és coses que trobis dia a dia, si no es fa una feina des de casa *super* conscient són coses a les que molts infants no arribaries. Estàs generant un espai on pots aprendre valors...

-O sigui penses que és un espai únic?

-Sí, sí únic és una paraula... T'obre una sèrie d'oportunitats que no pots trobar enlloc més. Tot i que hi poden haver persones que les hagin educat de forma més conscient però...

-Clar perquè consideres que l'han agafat de l'educació de la família?

-Sí... jo considero que perquè realment l'escoltisme...

Bueno jo penso que realment l'escoltisme és transformador de per sí i que al marge...tampoc al marge del tot perquè en realitat si la família t'està apuntant l'infant a l'agrupament alguna noció té del què fas allà i d'alguna manera ho comparteix però com més ho comparteixi la família i més treball conscient es faci des de casa més potencia té...

-D'acord, quin paper consideres que té l'escoltisme a nivell social? Bueno potser...

-Sí ho he relacionat amb el què dèiem...

-Potser el que hauria de tenir i el que actualment té ?

(Riem)

-El què hauria de tenir jo crec que va en la línia del què dèiem o sigui te molta potencia transformadora a nivell col·lectiu d'educar a la gent i a part d'incidir en l'entorn a través de projectes...

És a dir tu com a agrupament pots fer moltes coses per l'entorn ja no només educant aquestes persones dintre d'aquest agrupament i les seves activitats i quedar-te allà com a dintre sinó tu pots sortir cap a fora i fer accions cap a fora i col·laborar o fer projectes del què et doni la gana incidint amb l'entorn, fer xarxa jo que sé... amb altres entitats o... Generar activitats o recursos pel barri en aquest sentit crec que incideix força en la vida col·lectiva...

I si em repeteixes la pregunta potser...

-Sí, quin impacte creus que té l'escoltisme a nivell social?

-Ah sí i això clar que llavors poc a poc entre les persones que estan dins el món escolta, les que en queden tocadetes col·lateralment (riu)

Això va transformant a la gent i generant consciència col·lectiva, llavors si canvies les persones canviaria el món (riem)

-Creus que genera impacte... Bueno això ja ho hem dit

-Sí...

-Val entrant al quart bloc... Consideres que genera canvis en la vida individual de l'infant?

- En la vida...

-O sigui potser més a nivell de rutina...

-Jo crec que sí o sigui la manera que viu l'infant la seva vida, les coses que es pugui plantejar o no... les situacions en les que es trobi a la vida evidentment sí...

En el seu dia a dia en les primeres etapes que ets un infant si que genera canvis en el sentit que... Bueno el principi és un cap de setmana o un cop al trimestre i els campaments però jo crec que després aquests infants i joves quan siguin més grans i organitzin el seu oci i decideixin ells quines activitats fer i a què dedicar el seu temps jo crec que un tipus d'oci potser diferent el què estarien buscant si no haguessin tocat aquest entorn... Potser enlloc de dedicar-se a ...

M'ho invento eh per dir alguna cosa... Anar de discoteques i estar de restaurants i no sé que pues potser buscant fer sortides a la muntanya i fer-se una ruta o plantejar un viatge amb els amics a veure jo que sé les coves de vés a saber on... Vull dir que potser es busquen coses i un oci diferent en aquest sentit crec que en la seva vida si que hi ha canvis...

-D'acord i a les seves relacions?

-En les seves relacions de amb altres persones...

-Sí

-Jo crec que també, crec que ... és que de fer hi ha infants joves que a vegades ho comenten com que noten diferències amb les relacions o els vincles que estableixen amb persones que han compartit també aquest espai d'escoltisme en un altre agrupament amb persones que no... I crec que és això que parlàvem no...

La introspecció, el tema de la intel·ligència emocional, interpersonal i intrapersonal... I la gestió de conflictes, temes de comunicació, assertivitat...

Crec que això clar influeix moltíssim en les relacions i en l'oci també i les activitats que es plantegen fer...

-D'acord i bé quins aspectes ... bé està força relacionat amb el què hem parlat ja

-Val, següent bloc, com valores tu el mètode escolta tu a nivell personal ?

-Hmm bé com valoro el mètode escolta...

Aquí puc ser més crítica amb el mètode en sí...

-Sí...

-Com es desenvolupa el mètode dins els diferents agrupaments també?

- Doncs jo crec que el mètode en sí es potent crec que una cosa bona que té el mètode és que en realitat és una guia i parteix d'una anàlisi dels infants i llavors buscar els mecanismes per trobar els mètodes per assolir aquests objectius per tal que sigui millor pels infants, és una guia amb pautes que són molt útils i que realment tenen un sentit pedagògic que jo crec que s'ha de conèixer per respectar-lo i cuidar-lo. I crec que és molt útil però també crec que es coneix poc del què seria bo que es conegués més . El mètode podria aplicar-se millor, crec que hi ha molta desconeixença tant per part de les famílies, dels caps i dels infants.

No sé crec que s'està fent escoltisme i no vol dir que no estigui sent útil i transformador però té molta més potència de la que s'està portant a terme i en part és per la desconeixença del mètode i perquè no s'utilitza perquè no es coneix però jo crec que sí que és important.

Però jo crec que sí que és important

(riem)

Molt, molt important

-Val llavors, aquesta ja l' hem respòs el coneixement de les famílies en general...

-Sí bé... és pobre...hi ha famílies que tenen tradició d'estar en l'escoltisme els que son ex-caps el coneixen per l'experiència però sinó jo crec que no és el més habitual que les famílies estiguin *super* implicades i coneguin què s'està treballant, com s'està treballant i a partir de quina base... I crec que coneixen el més general el què es pot veure des de fora el què coneix tothom i potser una mica més però no crec que estiguin molt informades...

-D'acord llavors podríem parlar d'una visió compartida que hi ha cap a l'escoltisme que se segueix reproduint sense entrar realment en els ítems de dintre...

-Exacte, bé tot i que en realitat hi ha agrupaments que sí que inclouran a les famílies dintre el que és l'agrupament i fan activitats també les famílies d'alguna manera... com estar dintre d'aquest món i viure també aquesta pedagogia activa ... llavors com estan dintre potser si que ho viuen una mica més...

Però de totes maneres crec que realment tampoc ho estan vivint.

-Llavors quins aspectes valoraries tu de forma més positiva del mètode?

-Hm... mira jo per valorar les coses positives parlaré de la part del mètode que he explicat menys que és dintre de cada unitat. És a dir el mètode té la part que estructura com cada tema s'ha de treballar dintre de cada etapa i de quina manera. Per exemple si un dels valors que tractéssim seria pues no sé... el valor de l'esforç.

Tu treballaràs l'esforç al llarg de totes les etapes educatives però no ho faràs de la mateixa manera a la unitat de follets que són els més petits que tenen cap a 7 anys que amb la unitat de pioners que tenen 15, 16 anys... Llavors el mètode ajuda a entendre segons la etapa

evolutiva que estan els infants i es marca el nivell i fins a quin punt poden arribar cadascú del membre de la unitat...

Llavors jo crec que això és molt positiu perquè realment nosaltres com a joves estem allà preparant activitats pels infants però tu no tens perquè conèixer les etapes evolutives, has estat nen però no ets conscient del què passa i per això crec que és molt útil.

El mètode marca una estructura que és un pas després d'un altre i tu pots anar pujant esglaons però no pots passar pel cinquè si no has passat pel segon llavors crec que és això...

-I algun aspecte que consideris negatiu?

-Doncs no sabia dir-te que considero negatiu més enllà de dir-te que crec que s'utilitza poc i es desconeix i que potser es té una visió no sé eh això... Potser és opinió de veus que he sentit...

-Sí

- Volem fer-nos-ho nostre doncs ens organitzarem, ja veurem què fem, ja veurem què és el millor i no voler seguir quelcom que t'estiguin donant com una bona manera de fer-ho...

-Ja que es veu com *quelcom* imposat

-Sí, bé hi ha qui si diguéssim l'afany aquest de fer-ho jo de sentir que ho podem fer i si realment ho estàs fent tu i ho sentiràs així però si t'estan ajudant i t'estan ensenyant tens una pauta quelcom del què tu pots aprendre. Penso que com que hi ha desconeixença del mètode i la gent que el coneix diu si d'acord el mètode estar bé però... Crec que l'has de conèixer bé per poder-lo adaptar...

-I llavors quins aspectes a millorar?

-Del mètode...?

-Sí

-Bueno jo diria això segur que hi ha aspectes a millorar i també depèn del mètode i de l'associació si per exemples parlem per aquí les etapes crec que les primeres estan ben estructurades tot i que jo fins i tot afegiria etapes abans dels 6 anys...

-Hi ha algun agrupament que ho fa els pares i així tenen contacte...

-Clar ho trobo molt bé però al no estar regulat tampoc estar ben enfocat...

-No no clar, és més a nivell informal ...

-Exacte i potser que les altres etapes les últimes les etapes de pioners i clan que són finals de la ESO i batxillerat més o menys aquesta edat, falta temps i falta espai i és un moment que ja si passes a ser cap falta maduració i s'assumeix molta responsabilitat i molta carrega en un moment en què jo crec que no s'està preparat...

A veure hi haurà gent que sí evidentment però en general no s'està prou preparat jo crec que hauria de durar una mica més aquesta etapa...

I també comentar jo crec que hauríem de ser més grans els caps i tenir com un bagatge més gran per saber tot el què fas que realment el què estem fent tingui més sentit i sigui més útil i no sé incloure també el paper de les famílies dintre el mètode seria interessant no sé com es podria fer però...

-Ja, bé hi ha la comissió famílies

-Sí, sí no vol dir que estiguin fora de l'escoltisme en general o del que estar passant a l'agrupament però el mètode no contempla què seria *guai* fer amb les famílies...

Vull dir potser sí que hi ha una part que ho recull però jo ho desconec...

Bueno no sé crec que es important ja que si estem educant uns infants tant a l'agrupament com a casa anem en la mateixa línia, llavors com més partícips siguin les famílies amb el que estar passant a l'agrupament millor serà tota la feina que es faci així no hi ha senyals contradictòries i valors que entren en xoc, en confrontació i els nens es troben allà perduts i dient no és que a casa això m'ho ensenyen així i aquí es fa altre i jo no sé què pensar..

No sé... però en general no sé... no sé que més canviaria del mètode...

-Està bé i t'agradaria comentar alguna cosa que consideris rellevant que no hagi pogut dir al llarg de l'entrevista ?

-Sí, és una reflexió que vam estar fent també amb gent de l'agrupament un dia que emm... jo crec que s'ha de treballar molt en general en varis aspectes però sobretot en el rol que tenim nosaltres com a caps de cara als infants ser conscients que som un referent i que estem educant i ser-ho en tot moment i també ser crítics amb les nostres actuacions i predicar moltíssim amb l'exemple, crec que és una cosa que bé... Estar així una mica també... No sé crec que s'hauria de treballar molt.

I... l'aspecte de creure en l'escoltisme realment com això que dèiem no... eina de transformació social o de transformació personal i crec que no es té aquesta visió com a màxima dintre totes les persones que estan fent escoltisme... Crec que no tothom ho comparteix i que de fet ni tant sols la majoria ho comparteix que és una idea que estar com una mica perduda... La gent no creu en el projecte com a una eina transformadora i treballa realment per transformar... crec que és més un seguim endavant i ja vaig fent que no prendre's això en serio i saber realment el què estem fent i veure que realment pot ser molt

gran i aprofitar-ho ... Però bueno ... és molt complex perquè tot això requereix molta temps i molta feina....

-Ja i molt d'esforç...

-I el perfil que esta fent aquesta feina no disposa sempre d'aquest temps i és dur perquè no acompanyen les circumstancies... però és molt potent

-Molt bé gràcies Paula

-De res, aquí estem.

ENTREVISTA EN ROBERT

-Primer de tot, com vas iniciar-te a l'escoltisme?

-Jo sóc de Reus i vaig començar als 9 anys, jo vaig estudiar a la Salle de Reus i els caps van passar a fer una roda de classes i vaig agafar el full així sens més i després del primer cau no hi volia anar però mira fins ara...

-Val, llavors has sigut nen, cap...

-Sí he sigut nen des de llops que és la segona branca, cap 5 anys entre ells 3 de cap d'agrupament i llavors vaig marxar fora 1 any i quan vaig tornar vaig ser 2 anys formador de formiga 1 i llavors vaig entrar a l'àmbit pedagògic i vaig estar 1 any allà i des de l'any passat vaig entrar de director i aquest novembre 2019 acabo.

-Val, llavors actualment quines tasques portes a terme?

- Formo part de l'àmbit que és l'equip de dues coses separades relacionades, gestionem l'escola de formació que és una escola que deu formar unes 1000 persones l'any i fem formació reglades de monitor de lleure i director de lleure i després formacions més

internes com els monogràfics. Per altra banda també gestionem el mètode escolta amb els agrupaments i amb l'entitat en general.

-Si haguessis de definir escoltisme amb una paraula quina seria?

- Doncs no ho sé i sóc molt dolent en aquests casos...

(silenci llarg)

Una que m'ha vingut ràpid és compromís, una altra és canvi o transformació. Però clar amb una paraula costa molt, les coses i l'escoltisme tenen molts matisos.

-Consideres que formar part de l'escoltisme ha canviat la teva trajectòria vital?

-Sí, en absolut. Això segur, com seria si no, no ho sé.

De fet hi ha gent de tot i no vull que sembli que els del cau en sabem més que d'altres...

Però amics que tens de cau i amics que no, o a les feines es nota quan algú és de cau o no...

A nivell de coneixement, d'aprendre com afrontar aspectes de la vida et canvia segur ...

Per mi també en general, tot i que el compromís ara sembla que costi a alguns caps, però per mi és aprendre't a comprometre per una cosa que estimis.

-Val, entrant més en el mètode escolta podries explicar en què consisteix?

-Per mi, el mètode són un conjunt de propostes que surten d'una proposta inicial però que són canviabls en el temps que pretenen transformar persones perquè aquestes puguin transformar el seu entorn. El mètode inicial del d'ara són radicalment diferents, o la

proposta Espanyola i Catalana... I al final entre territoris també som molts diferents i per tant el mètode no deixa de ser una proposta.

-Quins aspectes del mètode destacaries?

- A mi el què m'agrada és que és molt holístic, cosa que veus com a formador més que de cap...

Veus que tot el que intentes transmetre està posat dins el mateix sac...

Llavors tu tens la part ideològica i la part metodològica del mètode, la primera són les lleis escoltes les quals poden sonar carques però si t'ho pares a analitzar és el sistema de valor que em semblaria bé que s'organitzés la societat.

A nivell de les 3 opcions: espiritual, persona i entorn. Que també és ideològic a mi em sembla molt clau perquè indicia els 3 contextos que cal desenvolupar-se dins l'escoltisme.

Un cop tenim la proposta hem de trobar eines, per una banda és el projecte que ens ensenya com tenir èxit a base d'unes introduccions, uns passos per aconseguir el què vols. I per altra banda el compromís, el joc i el petit grup i una que sempre em deixo...

(silenci llarg pensant)

Bueno és igual al final són eines perquè puguis aconseguir el projecte que et plantejes, al final tot està relacionat...

-Val, pel què fa als valors quins destacaries?

-Hmm jo en el fons això de prioritzar valors és una mica trampa...

Per mi tots són importants...

Crec que són els bàsics per una societat, però depèn del context caldria prioritzar-ne uns o altres...

Avui dia sembla que el respecte cap a l'altre no caldria dir-lo perquè ja hauria d'estar interioritzat, però avui veiem que realment no és així... que caldria destacar-lo...

O això el compromís per mi és clau i sembla que cada vegada la gent sigui més consumidora d'experiències i menys capaç de comprometre's...

Per mi és molt important l'esperit crític però ben entès, crec que en general hi ha un enamorament cap aquest valor però que moltes vegades no s'entén i a l'àmbit ho diem cal ser crític de l'esperit crític...

Això ho veus molt als caus la gent diu que és molt crítica i ho critica tot però cal criticar sabent on es vol arribar i sobretot cal ser coherent, ja que llavors sigues molt conseqüent amb el què critiques i estigues disposat a aportar solucions... No volia parlar d'això però avui dia sembla que està molt bé criticar però ningú parla del construir...

I llavors al final tots els valors, la pau també és imprescindible...

-Podries explicar en què consisteix la pedagogia activa?

- Jo sóc bastant d'agafar les coses i ferma-les com jo vull però per mi és aquella que la persona més enllà de rebre uns coneixements, els pot rebre abans o no... Però ella és qui esdevé protagonista del procés i a partir d'un acompanyament ella és capaç de dur a terme el què està aprenent i per tant no aprèn d'una forma teòrica i després ja veurem sinó que aprèn d'una forma pràctica, o aprèn realment la realitat.

-Val i com creus que això s'incorpora a l'escoltisme?

-Jo crec que en general en tot perquè en general l'escoltisme o almenys jo no ho conec... Una cosa a destacar és la diversitat...

En el fons no et puc dir passa tal hi ha tants escoltismes com agrupaments hi ha al món, segur que al teu cau ho veus que sou diferents segur de tots els caus que teniu a la vora...

Tot i això penso que al cau no hi ha elements de pedagogia passiva, o pedagogia tradicional jo pel què conec ... Anem a viure i a experimentar... Depèn del moment desenvolupes una sèrie de propostes perquè la persona visqui i després li pugui posar nom...

Tot i que jo quan era nen no recordo els termes... jo fins a pioners no sabia que era el projecte...

En principi tu vas allà t'ho passes bé i aprens, quan ets més petit aprens a moure't i aprens una forma de relacionar-te i quan ets més grans ja més específic.

-Val entrant més al bloc de crítica, quina tipologia d'infants de joves consideres que formen part de l'escoltisme?

-A Catalunya blancs d'arrel catòlica cristiana, de família procedent... de bona zona i... si això segurament... jo crec que cada vegada hi ha alguna experiència que sembla que trenqui amb això...

-Per quins motius creus que és així?

-Perquè històricament qui ha tingut oportunitat i temps de destinar estones a una activitat que no fos productiva ha sigut a les zones econòmicament benestants en general... Com a gran causa...

Però crec que són molts factors parlaria també a nivell de lleure en general, sí que és veritat a nivell d'esplais n'hi ha més a llocs més d'allò... Però crec que és perquè els esplais s'han relacionat més amb l'administració i els ha patrocinat més... Al final és més fàcil anar a un lloc i fer activitats que no anar a un lloc i fer activitats havent pensat prèviament amb que en principi hi ha un mètode o ... Llavors al final potser l'administració s'ha desvinculat i ha quedat l'esplai...

La religió també ha influït no negativament, però el primer escoltisme de Catalunya va ser a partir del moviment catòlic Català i durant la Guerra Civil va ser... ser escolta estava perseguit ja que era una senyal de ser Catalanista. Aquesta vessant més Catalanista hi ha tingut a veure.

Segurament sí que té un punt més de classe però no voluntari sinó que s'hi ha trobat l'escoltisme...

-Quin paper consideres que té l'escoltisme a nivell social?

-Depèn molt de l'entorn al que es desenvolupa...Nosaltres a vegades ens pensem que som molt importants i que tothom ens mira, que som important sí però no som el melic del món... Això no treu si som bons o no, però no som el centre del món...

Depèn del lloc, de les relacions que hi ha entre les persones depenent de la historia ... sí que és veritat que és un moviment antic i això fa que hi hagi certa visió... A nivell teòric, o pedagògic és bona però no es correlaciona amb la visió a nivell social ja que seguim sent els que portem el mocador i toquem la guitarra...

A Barcelona depèn molt depèn on està al local si hi ha local... Si aquella generació de caps ha sigut bruta i s'ha enemistat amb els veïns...

-Creus que es genera impacte tot i així a l'entorn?

-Sí, quan ets petit et diuen si perquè volem canviar el món i jo pensava val, val ... Hi ha un moment que et fas gran i dius això no canviarà el món un dia per l'altre, però quan ja et fas cap i tal al final et diuen bueno els dissabtes dues hores és complicat fer-ho però un cop canviïs persones, canviaràs poc a poc a totes les persones. Com més arribis, com més infants i joves arribis i com més bé ho facis i més compromís posis com a cap més canviaràs el món...

Té molt impacte, però costa de veure-ho a nivell global... Però estic segur ja que en el meu cas m'ha canviat i les persones que conec també i per això ho segueixo fent...

Rotundament crec que sí tot i que sigui complicat objectivar-ho.

-Val i com explicaries que a l'escoltisme se l'anomeni educació transformadora?

-Bueno per això no? Intenta ser un motor de canvi no de forma directa però sí indirecta i anar canviant la vida dels qui hi passen.

-Llavors consideres que genera canvis a nivell individual?

-Sí segur, de fet el canvi ... Al final hi ha com dues teories si el canvi el fas a nivell individual i l'exportes al col·lectiu o si el canvi el fas col·lectivament per anar cap a l'individu. Els Occidentals diuen una cosa i els Orientals l'altre... Aquí diem que primer som comunitaris i la comunitat ens canvia a nosaltres...

No sé cap a on tendeix l'escoltisme, crec que les dues. En moments d'autoafirmació col·lectiva o de petit grup... el què et crea és un espai de confort perquè es pugui desenvolupar tal com és i es pugui conèixer ell mateix i conèixer dels altres per tal que pugui agafar i anar-se formant.

I alhora és capaç de gener espais d'autoreflexió del què li passa, per tant no només em descobreixo a mi sinó que també conec els altres i decideixo amb què m'hi vull assemblejar i per tant trobo moments per revisar-me a mi mateix.

-Val llavors com valors tu el mètode?

-Jo sóc un enamorat del mètode, per tant molt bé...

Jo com a mètode ja t'he dit abans que...

Crec que el mètode són un conjunt d'eines, és una proposta llavors crec que no és criticable en general és una proposta i tu cal que

sàpigues què cal actualitzar i revisar respectes les teves circumstàncies...

Avui dia per parlar d'igualtat no estem preparats i cal parlar de Feminisme, hem d'aprendre a agafar el mètode i adaptar-lo perquè sigui funcional.

Però en el fons és una bona eina jo penso...

A vegades som molt parcials... a mi m'agrada això i ho faré així perquè m'agrada...

Llavors crítics jo crec que no és una eina que cal anar actualitzant, crec que cal ser crítics en com ho duem a terme.

Penso que ha anat sabent actualitzar-la quan deixi de ser vàlid una altra cosa, però penso que ara no criticaria el mètode sinó la poca capacitat d'utilitzar-lo bé.

-Val, creus que els caps tenen coneixement del mètode?

(riem)

-No! Per això estic a l'escola de Formació per intentar-ho...

No crec que no... A les Assemblees a vegades es diu que els caps són molt joves... I sempre surt algú que diu això no vol dir que no siguem vàlids... I sí sou vàlids tots però sou molt joves i jo ho veig ara de quan jo era cap pots ser vàlid amb 18 però l'experiència és un grau. Com en tot a la vida...

Avui en dia tinc desgraciadament aquesta sensació, els caps són uns capitalistes... Crec que el Capitalisme ha fet molt mal i però crec que en els joves no ha sigut tant un impacte econòmic ja que els joves per definició no tenen diners sinó que ha sigut l'impacte dels valors morals del capitalisme com els han interioritzat.

Però són rics en temps els joves i el temps enlloc de destinar-lo en una cosa i comprometre's i aprendre'n al final això ho hem perdut. El

valor moral del capitalisme només vol que siguis ric i consumeixis experiències... I els joves estan al cau màxim 3 anys i quan ja deixa d'aportar-te el factor novetat fas una altra cosa i així successivament... I això és perillós perquè al final si tu gastes molt destrueixes planeta que això ha passat amb les generacions prèvies, però nosaltres ens destruïm a nosaltres mateixos i també al planeta, una doble destrucció.

Crec que anem molt de crítics però amb l'únic que hauríem de ser crítics és amb la nostra gestió del temps que és el més important que tenim. Perquè no tenim més recursos només temps.

Llavors hi ha de tot i no es pot generalitzar però crec que tendeix per aquí...

El fet de tenir tant poc temps, tornant a la pregunta, no et permet conèixer el mètode.

Al final hi ha gent que fa les coses per interès i n'hi ha que ho fa per inèrcia, però tot bé del mateix problema que t'he dit. Podria ser que se'ns hagués arribat a instal·lar la visió aquesta de jo per quin motiu he de saber si sé que en el fons en un any viatjaré a Bali perquè m'he de trobar a mi mateix i per tant...

No vull dir que marxar estigui malament...

A més a més penso que falta capacitat d'esforç, a vegades també tot és part de la mateixa visió capitalista... Però les coses costen i costen molt... Jo ara estic aquí i després tinc una reunió...

I la gent ha d'aprendre i això és un gran valor que transmet l'escoltisme amb la natura i el caminar...

Hi ha una protecció cap als infants sobretot i fa que l'esforç sigui més complicat d'assolir...

-Creus que les famílies tenen coneixement del mètode?

-N'hi ha que sí i n'hi ha que no.

-De què depèn?

- De les ganes i la implicació i de la capacitat dels caps de traslladar-ho... Penso que està bé que en sigui conscients però també penso que no és qui és més important que en sigui conscients. Per mi les famílies han de confiar, no cal que es sàpiguen tot el mètode. Ja que el mètode és complicat d'explicar amb una educació passiva i per tant qui no ho ha viscut és complicat d'entendre.

A més a vegades et miren amb cares rares, no entenc què fas amb el meu fill però com que veig que li va bé i torna content de campaments ja m'està bé i els valors que dieu que transmeteu ja em va bé.

Penso que els hi costa d'entendre perquè el mètode està fet per ser viscut i no explicat.

Però si hi ha caps que no saben què és el mètode primer preocupem-nos pels caps i després ja ens preocuparem de les famílies.

7.7.CODIFICACIÓ DE LES ENTREVISTES

IDENTITAT	<p>"Però amics que tens de cau i amics que no, o a les feines es nota quan algú és de cau o no..."</p> <p>Robert</p>
	<p>"És que de fet hi ha infants joves que a vegades ho comenten com que noten diferències amb les relacions o els vincles que estableixen amb persones que han compartit també aquest espai d'escoltisme en un altre agrupament amb persones que no... "</p> <p>Paula</p>

	<p>"Perquè el final també és una manera de ser no que et fa estar compromesa amb el món que t'envolta..."</p> <p>Cristina</p>
--	---

EL MÈTODE	<p>"Tot i això penso que al cau no hi ha elements de pedagogia passiva, o pedagogia tradicional jo pel què conec ... Anem a viure i a experimentar... Depèn del moment desenvolupes una sèrie de propostes perquè la persona visqui i després li pugui posar nom..."</p> <p>Robert</p>
	<p>-Val jo crec que el mètode per com estar estructurat genera molt de treball de les relacions interpersonals i introspecció, que els nens siguin conscients de les emocions i els sentiments i com gestionar-ho (...) Amb temes de gestió de conflictes tot això que trobo molt important en la nostra societat..."</p>
	<p>"Aporta autonomia estem en un moment que s'ha passat d'un extrem a un altra abans famílies eren molt autoritàries i ara estem a un altre extrem... les famílies tenen por de posar límits... es creen infants molt poc autònoms però no els nens són molt més..."</p> <p>Cristina</p>

TIPOLOGIA DE FAMÍLIES	<p>"A Catalunya blancs d'arrel catòlica cristiana, de família procedent... de bona zona i... si això segurament... jo crec que cada vegada hi ha alguna experiència que sembla que trenqui amb això..."</p> <p>Robert</p>
	<p>"Volem ser molt inclusius i tenir molta diversitat però realment no arribem, el perfil d'infants i joves que estan a un agrupament escolta és sobretot classe mitja família ben acomodada, raça blanca...No arriba gaire més enllà si que s'intenta en alguns agrupaments treballar amb serveis socials i incloure famílies i nens que estan en risc d'exclusió social però es fa com a excepció".</p> <p>Paula</p>
	<p>"Tenim un problema que dins la nostra flexibilitat som massa rígids, els caus són el dissabte a la tarda i per algunes realitats socials no és el dia que cal cobrir sinó les tardes entre setmana que és quan els nens ho necessiten realment però nosaltres cobrim això i campaments... Però els nens que tenim encaixen perfecte ja que fan esport i coses entre setmana..."</p> <p>Cristina</p>

VALORACIÓ ESCOLTISME	<p>"La gent no creu en el projecte com a una eina transformadora i treballa realment per transformar... crec que és més un seguim endavant i ja vaig fent que no prendre's això en serio i saber realment el què estem fent i veure que realment pot ser molt gran i aprofitar-ho ... "</p> <p>Paula</p>
	<p>" Crec que a vegades no som conscients del nostre paper i a vegades també com hem rebut un model en el que no ets una persona acompanyant sinó que tu ets el centre... Hem de revisar-nos molt."</p> <p>Cristina</p>

IMPACTE PERSONAL I SOCIAL	<p>"Té molt impacte, però costa de veure-ho a nivell global... Però estic segur ja que en el meu cas m'ha canviat i les persones que conec també i per això ho segueixo fent... "</p> <p>Robert</p>
	<p>"Poc a poc entre les persones que estan dins el món escolta, les que en queden tocadetes col·lateralment.</p> <p>Això va transformant a la gent i generant consciència col·lectiva, llavors si canvies les persones canviaria el món"</p> <p>Paula</p>
	<p>"Bua a mi m'encantaria que tots els nens anessin al cau i es podria fer un treball molt <i>heavy</i> molt més perquè si que treballem la convivència però ho acabes fent amb els nens del cau i molts cops tot i hi voler ser actius potser treballes aspectes que a la realitat no hi són com el racisme...</p> <p>Cristina</p>

CONEIXEMENT DEL MÈTODE CAPS	<p>"No! Per això estic a l'escola de Formació per intentar-ho... "</p> <p>Robert</p>
	<p>"Al final hi ha gent que fa les coses per interès i n'hi ha que ho fa per inèrcia, però tot bé del mateix problema que t'he dit. Podria ser que se'ns hagués arribat a instal·lar la visió aquesta de jo per quin motiu he de saber si sé que en el fons en un any viatjaré a Bali perquè m'he de trobar a mi mateix i per tant.."</p> <p>Robert</p>
	<p>"No sé crec que s'està fent escoltisme i no vol dir que no estigui sent útil i transformador però té molta més potència de la que s'està portant a terme i en part és per la desconexió del mètode i perquè no s'utilitza perquè no es coneix però jo crec que sí que és important. "</p> <p>Paula</p>

	<p>"Per mi les famílies han de confiar, no cal que es sàpiguen tot el mètode. Ja que el mètode és complicat d'explicar amb una educació passiva i per tant qui no ho ha viscut és complicat d'entendre. (...)</p> <p>Penso que els hi costa d'entendre perquè el mètode està fet per ser viscut i no explicat.</p> <p>"</p>
--	---

CONEIXEMENT DEL MÈTODE FAMÍLIES	Robert
	<p>"És pobre...hi ha famílies que tenen tradició d'estar en l'escoltisme els que son ex-caps el coneixen per l'experiència però sinó jo crec que no és l'habitual que les famílies estiguin <i>super</i> implicades i coneguin què s'està treballant, com s'està treballant i a partir de quina base... I crec que coneixen el més general el què es pot veure des de fora el què coneix tothom i potser una mica més".</p> <p>Paula</p>
	<p>" Tens les famílies aparcament que et deixen el nen i marxen i ja estar i porten el què toquen que aquestes en absolut I després penso que hi ha famílies que simplement confien, doncs sí són gent responsable, el meu fill estar feliç... Potser tenen pinzellades. Al final la manera de fer la transmetts per identitat i per tant arriba d'alguna manera."</p> <p>Cristina</p>

	<p>"Ha de ser un paper d'acompanyament tot el què es fa a un agrupament i les activitats que es duen a terme han de ser desenvolupades pel grup d'infants segons les seves necessitats i interessos del què ells ... Com a cap estàs allà i</p>
--	---

ROL DEL CAP	<p>l'acompanyes i el guies en el moment que se senti perdut tu i ofereixes les eines i qui les utilitza són ells llavors en aquest sentit si que crec que són els nens que estan aprenent..."</p> <p>Paula</p>
	<p>"El rol que tenim nosaltres com a caps de cara als infants ser conscients que som un referent i que estem educant i ser-ho en tot moment i també ser crítics amb les nostres actuacions i predicar moltíssim amb l'exemple, crec que és una cosa que bé..."</p> <p>Paula</p>
	<p>"El cap no li diu has de ser solidari! Sinó que ha de viure situacions en les que el nen hagi de viure el fet de ser solidari, llavors passa a ser molt conscient i el fas partícip contínuament ja que tot i que el cap sol fer l'anàlisi de la necessitat depenent de les necessitats ho poden fer els mateixos infants. I finalment es fa valoració de la qual els infants també en participen, el cap potser orienta i fa preguntes i estira del fil."</p> <p>Cristina</p>

8. AGRAÏMENTS

Vull agrair a la meva tutora Anna Tarrés pel suport i seguiment acadèmic que m'ha anat donant. A les persones que han dedicat una estona al meu treball com són les famílies de l'agrupament Escolta i guia Nostra dona del Tura i a la Paula Sopeña, a la Cristina Chamorro i al Robert Castells. Finalment a la meva família i a les meves amigues per tot el suport emocional que m'han aportat.